პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

11 თებერვალი სამშაბათი 1969

ფასი 2 კაპ.

გამოცემის 49-ე წელი ● № 35 (14335)

მასობრიობა, ქმედითობა, საჯაროობა

ПРАВДА

10 თებერვლის მოწინავე

ასრულებს რა ლენინის ანდერძს, ჩვენმა პარტიამ მილიონობით მშრომელი დარაზმა შეგნებული ისტორიული შემოქმედებისათვის. მოსახლეობის სულ ახალი ფენების აქტიური სახელმწიფო და საზოგადოებრივ საქმიანობაში ჩაბმა, პროცესი საბჭოთა სახელმწიფოს დამახასიათებელი თვისებაა მისი განვითარების ყველა ეტაპზე. განსაკუთრებით მძაფრად მიმდინარეობს ეს პროცესი ჩვენს დროში, როცა ქვეყანა წყვეტს კომუნისტური მშენებლობის გრანდიოზულ ამოცანებს.

სოციალისტური დემოკრატიის თანმიმდევრული განვითარებისა და სრულყოფის ერთ-ერთი მაგალითია სახალხო კონტროლის ორგანოების საქმიანობა. მათ დიდმნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავეს ჩვენს საბჭოთა საზოგადოებაში. ახლახან სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ დაამტკიცეს „დებულება სსრ კავშირის სახალხო კონტროლის ორგანოების შესახებ“. ეს დიდი პოლიტიკური მნიშვნელობის დოკუმენტია. იგი შემუშავებულია სკკპ პროგრამის, პარტიის XXIII ყრილობისა და ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების გადაწყვეტილებათა შესაბამისად. ახალ დებულებაში ხოროცშესხსენებულია და კიდევ უფრო განვითარდა უფუძემდებელი ლენინური მთითეებანი საბჭოთა სახელმწიფოს კონტროლის ადგილისა და როლის შესახებ, განსაზღვრულია მისი ორგანოების მუშაობის ამოცანები, უფლებანი, მოვალეობანი, ფორმები და მეთოდები.

ჩვენი სახალხო კონტროლის პრინციპული განსხვავება ყოველი „დემოკრატიული“ ბურჟუაზიული სახელმწიფოს შემმოწმებელი დაწესებულებებისაგან ის არის, რომ სოციალიზმის პირობებში კონტროლს ახორციელებენ თვით მშრომელები მთელი საზოგადოების ინტერესებისათვის. მუშები, კოლმეურნეები, მოსამსახურეები სახალხო კონტროლის მთავარი ძალაა, ისინი მონაწილეობენ პარტიისა და მთავრობის დირექტივების შესრულების შემოწმებაში, ბელს უწყობენ მათს განხორციელებას.

ჩვენი კონტროლი მასობრივია. საკმარისია ითქვას, რომ მისი ორგანოების მუშაობაში — ჯგუფებში, საგუშაგოებსა და კომიტეტებში ახლა 7 მილიონი კაცი მონაწილეობს. ისინი მოქმედებენ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების მუდმივ კომისიებთან, პროფკავშირთა საზოგადოებრივი კონტროლის კომისიებთან, „კომკავშირულ პროუექტორთან“ ერთად. მაგრამ ჯერ კიდევ ბევრი რამ უნდა გავაკეთოთ მეთვალთვალეთა რიგების შემდგომი გაფართოებისათვის. ვ. ი. ლენინი განსაკუთრებით უსვამდა ხაზს, რომ სოციალისტურ სახელმწიფოში კონტროლი უნდა იყოს საყოველთაო-სახალხო ხასიათისა, რომ მასში უნდა მონაწილეობდეს მთელი მშრომელი მასა. ამ ლენინურ მითითებას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს — რაც უფრო ფართოდ მონაწილეობენ საბჭოთა ადამიანები კონტროლში, მით უფრო მეტად ებმებიან ისინი სახელმწიფოს მართვაში, მით უფრო წარმატებით სრულდება სამეურნეო და კულტურული შენებლობის ამოცანები.

სახალხო კონტროლის მასობრიობას ბევრად განსაზღვრავს მისი ქმედითობაც. სახალხო კონტროლის ორგანოები და მისი მრავალრიცხოვანი აქტივი მოწოდებული არიან დახმარება გაუწიონ პარტიულ და სახელმწიფო ორგანოებს, საბჭოთა, სამეურნეო და სხვა ორგანიზაციებს მეურნეობისა და მთავრობის დირექტივების ფაქტიური შესრულების სისტემატურ შემოწმებაში, კომუნისტური მშენებლობის ხელმძღვანელობის შემდგომ სრულყოფაში, ეკონომიკის ყოველი ღონისძიებით აღმავლობისათვის, სახელმწიფო დისციპლინისა და სოციალისტური კანონიერების განმტკიცებისათვის ბრძოლაში. ამ ბოლო დროს ამაღლდა სახალხო კონტროლის ღონისძიებათა ქმედითობა. მასობრივი შემოწმებანი, რეიდები, დათვალიერებანი, როგორც წესი, თავიდან აცილებენ კონკრეტული შედეგებით. მაგალითად, მონაწილეობენ რა წარმოების რეზერვების გამოყენებისათვის ფართო მოძრაობაში, სახალხო კონტროლის ორგანოებმა ხელი შეუწყეს იმას, რომ მარტო გასულ წელს დაიზოგა 10 მილიარდი კილოვატ-საათი ელექტროენერგია, მილიონობით ტონა სპობობი, დიდძალი ლითონი, ხე-ტყე, ცემენტი, მინა.

მაგრამ სახალხო კონტროლიორთა ჩარევა ჯერ კიდევ ყოველთვის როდი თანარდება ეფექტიანი ღონისძიებებით. სამწუხაროდ, ასეც ხდება: შეამოწმეს, ნაკლოვანებანი გამოავლინეს, დადგენილება მიიღეს, მაგრამ მდგომარეობა არ უმჯობესდება. უნდა გავაძლიეროთ საქმიანი მიდგომა და კონკრეტულობა კონტროლის ორგანოების მუშაობაში. თავაზია არა შემოწმებისა და რეიდების რიცხვი, არამედ ხალხს მეთვალთვალეთა მონაწილეობის დონე გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა გამოსწორებაში, საქმის პრაქტიკული გაუმჯობესება. განსაკუთრებული უურადღება უნდა დაეთმოთ სახელმწიფო გეგმებისა და დავალებების შესრულებისათვის კონტროლის ქმედითობის ამაღლებას. ამასთან მუშაობაში უმნიშვნელოვანეს მიმართულებად მიჩნეულ უნდა იქნას ჩვენი მეურნეობის ყველა დარგში მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლეს მიღწევათა დანერგვისათვის სისტემატური კონტროლის მოგვარება. მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი კომუნისტური შენებლობის ტემპების დაჩქარების ერთ-ერთი მთავარი წყაროა, შრომის ნაყოფიერების გადიდების გადამწყვეტი პირობაა.

ამ დღეებში საწარმოებისა და შენებლობების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების კოლექტივები კისრულობენ ხუთწლედის მეოთხე წლის ახალ სოციალისტურ ვალდებულებებს. სახალხო კონტროლიორთა მოგვლობაა აქტიურად შეუწყონ ხელი მათს შესრულებას. საქმე ეხება უწინარეს ყოვლისა იმას, რომ მიავღწიოთ წარმოების რეზერვების მობილიზაციას, მისი ეფექტიანობის გადიდებას, შრომითი, მატერიალური და ფულადი რესურსების მომჭირნეობით ხარჯვას. საჭიროა კიდევ უფრო მტკიცედ ვიბრძოლოთ სახელმწიფო დისციპლინის დარღვევათა, კუთხურობის ყოველგვარ გამოვლინებათა, საქმისადმი უწყებრივი მიდგომის, უყაირათიანობისა და მფლანგველობის წინააღმდეგ, უელმობლად აღმოვფხვრათ ბიუროკრატიზმი და საქმის გაჭიანურება. მეთვალთვალეებისათვის სოფლად ახლა არ არის უფრო დიდმნიშვნელოვანი ამოცანა, ვიდრე ის, რომ დაეხმარონ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მშრომელებს კარგად მოემზადონ საგაზაფხულო თესვისათვის, წარმატებით განახორციელონ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ოქტომბრის პლენუმის გადაწყვეტილებანი.

ყველა ამ გადაუდებელ საქმეში სახალხო კონტროლის ორგანოები მიმართავენ საკუთარ, მათთვის დამახასიათებელ მეთოდებს. უწინარეს ყოველისა უნდა აღვნიშნოთ, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს საჯაროობას, რომელიც ერთ-ერთი ძირითადი პირობაა, რომ უზრუნველყოთ მიღებულ ღონისძიებათა ქმედითობა, თავიდან ავაცილოთ კადრებს შეცდომები და ხარვეზები მუშაობაში, დროულად აღმოვფხვრათ გამოვლინებული ნაკლოვანებანი. უცილობელი წესი უნდა გახდეს ის, რომ კომიტეტები, ჯგუფები, საგუშაგოები სისტემატურად და ფართოდ აცნობებდნენ მშრომელებს კრებებზე, პრესის, რადიოსა და ტელევიზიის საშუალებით თავიანთ ღონისძიებებს, შემოწმებებისა და იმ ღონისძიებათა შედეგებს, რომლებსაც ახორციელებენ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

პარტიას სახალხო კონტროლიორები მიაჩნია აქტიურ თანაშემწეებად კომუნისტური შენებლობის გეგმების წარმატებით შესრულებისათვის ბრძოლაში, მაღალი ორგანიზებულობისა და დისციპლინიანობის სულისკვეთებით კადრების აღზრდისათვის „მრავალმხრივ მუშაობაში. პარტიული ორგანიზაციების პირდაპირი მოვალეობაა ყოველდღიურად უხელმძღვანელონ და ხელი შეუწყონ სახალხო კონტროლის საქმიანობას, სახალხო კონტროლში მონაწილეობისათვის მოიზიდონ მშრომელთა სულ ახალი ფენები, აამაღლონ კონტროლის ეფექტიანობა და უზრუნველყონ მისი ფართო საჯაროობა.

შეჯიბრებაში გამარჯვებულნი

საქართველოს სსრ სამრეწველო საწარმოთა და სამშენებლო ორგანიზაციათა კოლექტივებმა, რომლებიც დადგნენ ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის აღსანიშნავ შრომითს ვახტზე, თავდადებულად იშრომეს 1968 წლის მეოთხე კვარტალში. მოსკოვიდან მიღებულია ცნობა, რომ ჩვენი რესპუბლიკის მთელი რიგი საწარმოების კოლექტივები მეოთხე კვარტალში მუშაობის შედეგების მიხედვით გამარჯვებული გამოვდნენ სრულიად საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში.

სსრ კავშირის კვების მრეწველობის სამინისტროს კოლეგიისა და კვების მრეწველობის მუშათა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით თბილისის ჩაის № 2 თამბაქოს ფაბრიკის კოლექტივებს მიენიჭათ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს გარდამავალი წითელი დროშები და პირველი ფულადი პრემიები. სსრ კავშირის ხორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტროს კოლეგიამ და კვების მრეწველობის მუშათა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმმა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს გარდამავალი წითელი დროშითა და პირველი ფულადი პრემიით დაჯილდოვეს თბილისის რძის კომბინატის კოლექტივი.

მაღალი ტექნიკურ-ეკონომიური მაჩვენებლებისათვის თბილისის ორჯონიკიძის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხნის კოლექტივმა მოიპოვა სსრ კავშირის მუშუები, კვების მრეწველობისა და საყოფაცხოვრებო ხელსაწყოთა მანქანათმშენებლობის სამინისტროსა და მანქანათმშენებლობის მუშათა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა და პირველი ფულადი პრემია.

სსრ კავშირის ხე-ტყისა და ხისდამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტროსა და ხე-ტყის, ქაღალდისა და ხისდამამუშავებელი მრეწველობის მუშათა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა და პირველი ფულადი პრემიები. სსრ კავშირის ხორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტროს კოლეგიამ და კვების მრეწველობის მუშათა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმმა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს გარდამავალი წითელი დროშა და პირველი ფულადი პრემია სრულიად საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში ზედიზედ მესამედ მოიპოვა გულრიფშის ხე-ტყის მრეწველობის მეურნეობის კოლექტივმა.

სასახლეურული ცნობები მიიღეს თბილისის მაუდ-კაბეოლის კომბინატ „სამოთა საქართველოსა“ და თბილისის აბრეშუმაქსოვი ფაბრიკის კოლექტივებმა. მათ დაიმსახურეს სსრ კავშირის მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროსა და საფეიერო და მსუბუქი მრეწველობის მუშათა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშები და პირველი ფულადი პრემია.

სსრ კავშირის კვების მრეწველობის სამინისტროსა და კვების მრეწველობის მუშათა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა და პირველი ფულადი პრემიებით დაჯილდოვდნენ თბილისის საკონდიტრო კომბინატის, სამტრესტის როსტოვის ღვინის ქარხნისა და ბორჯომის წამოსასხმელი ქარხნის კოლექტივები. (საქდესი).

ხუთწლედი — ვადამდე

ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲐ ᲡᲐᲒᲐᲠᲔᲗ ᲡᲐᲥᲛᲔᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲨᲘ

გასულ კვირას ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი ი. მარკო და მასთან ერთად ჩამოსული ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის ელჩი სსრ კავშირში ვ. კოუცკი და სხვა ჩეხოსლოვაკიელი ამხანაგები ეცნობოდნენ საქართველოს.

დღით სტუმრები ეწვივნენ ქართული ჩაის სახლს. ი. მარკო დაინტერესდა რესპუბლიკაში ამ სასოფლო-სამეურნეო კულტურის მოვლა-მოყვანის ისტორიით, ჩაის საკრეფი მანქანა „საქართველოთი“. მას აცნობეს, რომ საქართველო აწარმოებს საბჭოთა კავშირის ჩაის მთელი პროდუქციის 97 პროცენტს, რომელიც იგზავნება ბევრ ქვეყანაში, მათ შორის ჩეხოსლოვაკიაშიც.

ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი და მისი თანმხლები პირნი ეწვივნენ საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტს. რექტორმა ი. ფ. სარიშვილმა ჩეხოსლოვაკიელ მეგობრებს დაათვალიერებინა უმაღლესი სასწავლებლის აუდიტორიები, კაბინეტები, ლაბორატორიები, თუ როგორ არის დაყენებული სასწავლო და ლაბორატორიული მუშაობა. სტუმრები დიდი ინტერესით გაეცნენ ინსტიტუტის დენდროლოგიურ მუზეუმს. ახსნა-განმარტებას იძლეოდა სატყეო მეურნეობის ფაკულტეტის დეკანი პროფესორი ი. ი. აბაშიძე.

ამავე დღეს ი. მარკო და მისი თანმხლები პირნი იყვნენ რუსთავში, დათვალიერეს მეტალურგიული ქარხნის საამქროები დიდი კოკპუსები და გაეცნენ ტექნოლოგიურ პროცესს. მუშები ძმურად მიესალმებოდნენ ჩეხოსლოვაკიელ მეგობრებს, ყოველივე საუკეთესოს უსურვებდნენ ჩეხოსლოვაკიის მშრომელებს. (საქდესი).

Ი. ᲛᲐᲠᲙᲝ ᲓᲐᲔᲡ�წᲠᲝ ᲡᲞᲔᲥᲢᲐᲙᲚ „ᲓᲐᲘᲡᲡ“

კვირას 9 თებერვალს ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი ი. მარკო თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის აკადემიურ თეატრში დაესწრო სპექტაკლ „დაისს“. მასთან ერთად იყვნენ ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის ელჩი სსრ კავშირში ვ. კოუცკი, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს კოლეგიის წევრები, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს განყოფილებათა გამგეები მ. კლუსაკი, მ. პარისი და კ. დუშეკი.

თეატრის დარბაზში იყვნენ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ლ. თ. ილიჩოვი, საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გიგოშვილი, სამინისტროს ევროპის მეთოთე განყოფილების გამგე ე. ი. გრომოვი და სხვა ოფიციალური პირნი.

სპექტაკლის დაწყების წინ თეატრის დირექტორი საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი დ. მ. მჭედლიძე და მაყურებლები გულთბილად მიესალმნენ ი. მარკოსა და სხვა ჩეხოსლოვაკიელ ამხანაგებს და მათი სახით სოციალისტური ჩეხოსლოვაკიის ხალხს. (საქდესი).

ᲒᲣᲚᲘᲗᲐᲓ, ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲣᲚ ᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ

9 თებერვალს მთაწმინდაზე სამანკეტო დარბაზში საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა მინისტრმა ვახშამი გაუმართა ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრს ი. მარკოს.

ი. მარკოსთან ერთად ვახშამზე იყვნენ ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის ელჩი სსრ კავშირში ვ. კოუცკი მეუღლითურთ, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საქმეთა სამინისტროს კოლეგიის წევრები, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს განყოფილებათა გამგეები მ. პარისი და კ. დუშეკი.

სამინისტროს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ლ. თ. ილიჩოვი, საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გიგოშვილი და რესპუბლიკის სხვა მინისტრები, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ევროპის მეოთხე განყოფილების გამგე ე. ი. გრომოვი, საბჭოთა კავშირ-ჩეხოსლოვაკიის მეგობრობის საზოგადოების გამგეობის თავმჯდომარე დ. ო. ლორთქიფანიძე, საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე ზ. ე. ბუხრაშვილმა, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ამხ. ა. ნ. პოსიბინმა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხ. კ. ო. პატუშევმა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის განყოფილების გამგემ ამხ. კ. ვ. რუსაკოვმა.

გამცილებელთა შორის იყო უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის ელჩი სსრ კავშირში ამხ. იოჟეფ სიპკა.

(საკდესი).

Ი. ᲛᲐᲠᲙᲝ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲓᲐᲜ ᲒᲐᲔᲛᲒᲖᲐᲕᲠᲐ

10 თებერვალს მოსკოვს გაემგზავრა ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი ი. მარკო, რომელიც ორ დღეს იყო საქართველოში. მასთან ერთად გაემგზავრნენ ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის ელჩი სსრ კავშირში ვ. კოუცკი და სხვა ჩეხოსლოვაკიელი ამხანაგები.

სტუმრებთან ერთად გაემგზავრნენ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ლ. თ. ილიჩოვი და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ევროპის მეოთხე განყოფილების გამგე ე. ი. გრომოვი.

აეროდრომზე ი. მარკო და მისი კოლეგები გააცილეს საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ა. გიგოშვილმა, რესპუბლიკის მინისტრებმა გ. ნ. ჯიბლაძემ, თ. ვ. ლაშქარაშვილმა, მ. ე. თოფურიძემ, თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ შ. ე. ბუხრაშვილმა, საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარემ, რესპუბლიკური გაზეთის „კომუნისტის“ რედაქტორმა დ. ვ. მჭედლიშვილმა, საქართველოს დეპეშათა სააგენტოს — საქდესის დირექტორმა ვ. ი. ჭიაურელმა, რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ ი. ს. მიქელაძემ, რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გენერალურმა მდივანმა ი. მ. ტაბალუამ, საბჭოთა კავშირ-ჩეხოსლოვაკიის მეგობრობის საზოგადოების გამგეობის თავმჯდომარის მოადგილემ, ამ საზოგადოების საქართველოს განყოფილების გამგეობის თავმჯდომარემ დ. ო. ლორთქიფანიძემ, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს საქმეთა მმართველის მოადგილემ ვ. ი. მარგველაშვილმა, საზღვარგარეთის ქვეყნებთან საქართველოს მეგობრობისა და კულტურული ურთიერთობის საზოგადოების პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილემ გ. ზ. ტატიშვილმა, რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საკონსულო-საოქმო განყოფილების გამგემ გ. ა. ჭიპიაშვილმა. (საქდესი).

ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲣᲚᲘ ᲕᲘᲖᲘᲢᲘ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲓᲐ

10 თებერვალს სამშობლოში გაემგზავრა უნგრეთის სოციალისტური მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ამხ. იანოშ კადარი, რომელიც მეგობრული ვიზიტით იმყოფებოდა მოსკოვში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მოწვევით.

კიევის ვაგზალზე ამხ. ი. კადარი გააცილეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევმა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრმა, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ამხ. ა. ნ. პოსიბინმა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხ. კ. ო. პატუშევმა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის განყოფილების გამგემ ამხ. კ. ვ. რუსაკოვმა.

ᲩᲔᲮᲝᲡᲚᲝᲕᲐᲙᲘᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲡᲐ�გᲐᲠᲔᲝ ᲡᲐᲥᲛᲔᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲨᲘ

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲣᲚᲘ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲘᲦᲬᲔᲕᲔᲑᲘ

ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲜᲓᲝᲒᲐ

რესპუბლიკაში დაიწყო ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელება

დიდი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობის ვითარებაში დაიწყო ჩვენს რესპუბლიკაში ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელება. საერთო კრებებზე მშრომელთა კოლექტივებში თავიანთ წარმომადგენლებად სახელმწიფო ხელისუფლების ადგილობრივ ორგანოებში ასახელებენ ხალხის საუკეთესო შვილებს საუკეთესოთა შორის, რომლებმაც რესპუბლიკის სახელი გაუთქვეს თავდადებული შრომით საყვარელი სამშობლოს სასახელოდ.

გაიმართა **გარდაბნის** რაიონის კრწანისის სასწავლო-ექსპერიმენტული საბჭოთა მეურნეობის მუშა-მოსამსახურეთა ხალხრავალი კრება. კრების მონაწილეებმა თავიანთ დეპუტატობის კანდიდატად გარდაბნის რაიონულ საბჭოში ერთსულოვნად დასახელეს საბჭოთა მეურნეობის შესანიშნავი მშრომელი, წარჩინებული მწველავი ეთერ ლეკვანის ასული **ჩოხელი**. საბჭოთა მეურნეობაში მრავალი წლის მუშაობის მანძილზე მან სახელი გაითქვა საზოგადოებრივი პირუტყვის კარგი მოვლით, ძროხების მაღალი წველადობით, აღზარდა ბევრი მოწინავე მეცხოველე.

გარკვეთილის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა-მოსამსახურეებმა გარდაბნის რაიონული საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ერთსულოვნად დაასახელეს თავიანთი საუკეთესო წარმომადგენელი — ელენე გარსევანის ასული **შუღლიაშვილი** — საბჭოთა მეურნეობის მოწინავე მუშა.

მთელ გარდაბნის რაიონში კარგად ცნობილია თინა ონინიმეს ასული **ლობანიძე**. ნორიოს მეფრინველეობის ფაბრიკაში მეფრინველად მუშაობის მანძილზე მან მაღალ საწარმოო მაჩვენებლებს მიაღწია, თავისი გამოცდილება გაუზიარა ახალგაზრდა მეფრინველეებს. თ. ლობჟანიძე აქტიური საზოგადოებრივი მუშაკია. ნორიოს მეფრინველეობის ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა წინასაარჩევნო კრებამ ერთსულოვნად დაასახელა იგი რაიონული საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად.

გულთბილად ილაპარაკეს მარნეულის მებოსტნეობა-მერძევეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა-მოსამსახურეთა კრებაზე გამოსულებმა თავიანთ მეთამბაქოეზე — ფირუზა პირი-ყნი **პირიევაზე**, რომელიც ამ საბჭოთა მეურნეობაში მუშაობს მისი შექმნის დღიდან. იგი დასახელებულია მარნეულის რაიონული საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად.

მარნეულის რაიონული საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად № 243 სამშენებლო-სამონტაჟო მატარებლის კოლექტივისაგან დასახელებულია ამ მატარებლის მუშაკი მარიამ სტეფანეს ასული **დავაევა**.

მარნეულის მებოსტნეობა-მერძევეობის საბჭოთა მეურნეობა რაიონის ერთ-ერთი საუკეთესო მეურნეობაა. წინასაარჩევნო კრებაზე საბჭოთა მეურნეობის კოლექტივმა მარნეულის მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ერთსულოვნად დაასახელა საუკეთესო მწველავი ფატინა ყარამ-ყნი **იუსუპოვა**. (საქდესი).

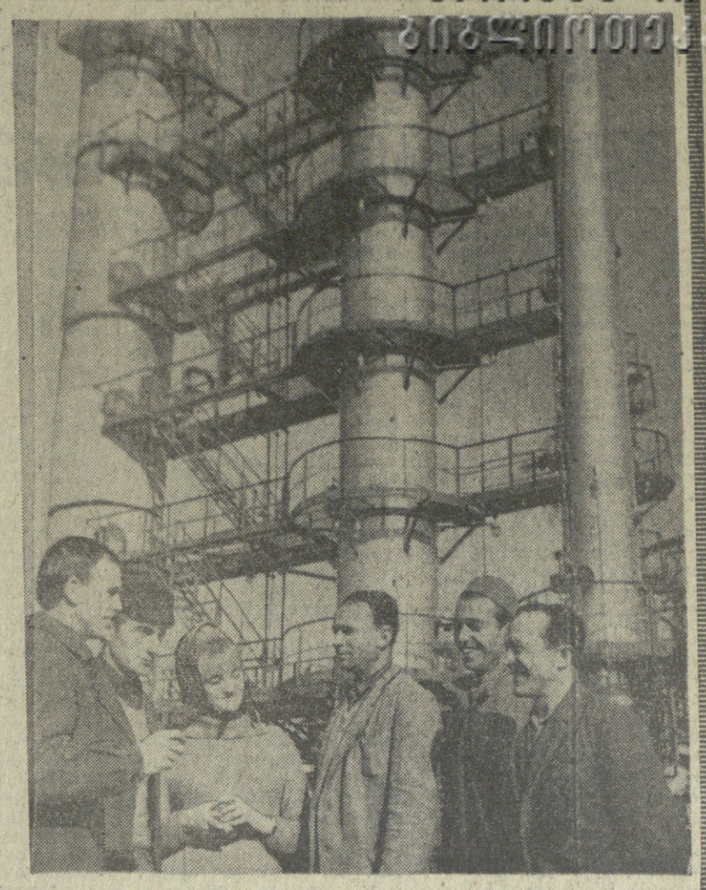

ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝ ᲖᲦᲕᲘᲡ ᲞᲘᲠᲒᲚᲘ

ᲬᲐᲠᲗᲝᲕᲓᲔᲑᲐ პირველი ხუთწლედის პირმშო — ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხანა. იგი დღეს ტექნიკისა და ტექნოლოგიის უკანასკნელი მიღწევების მიხედვით აღჭურვილი კომპლექსური სახის საწარმო-გიგანტია და დიდი წვლილი შეაქვს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის საერთო წარმატებაში. ქარხანა ამზადებს ოცამდე სახის მაღალხარისხოვან ნავთობპროდუქტებს, რომელთა დიდი წილი მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში იგზავნება.

ერთი წლის წინათ ქარხანაში მწყობრში ჩადგა ზეთების გასაწმენდი მძლავრი დანადგარი. მანამდე ზეთები ტუტეებითა და გოგირდმჟავათი იწმინდებოდა, რაც ტექნოლოგიურად რთული იყო და ზღვასაც აჭუჭყიანებდა. ახალი დანადგარი საბჭოთა მანქანათმშენებლობის დიდი მიღწევაა და პირველად ბათუმში აშენდა.

ახლახან ბათუმელმა მენავთობეებმა ერთი სიახლეც იზეიმეს, მწყობრში ჩადგა 35-ე დანადგარი, რითაც დაიწყო გუმჯობესებული ხარისხის მაღალოქტანური ბენზინის სამრეწველო წარმოება.

ეს დიდი მოვლენაა არა მარტო ქარხნის, არამედ მთელი ჩვენი რესპუბლიკის სამრეწველო ცხოვრებაში.

კატალიზური რიფორმინგის დანადგარი პირველია ამერიკაკავასიაში. მისი ამუშავებით ქარხანა წინანდელი „ა-66“ მარკის ნაცვლად გამოუშვებს „ა-72“ მარკისა და უფრო მაღალი ხარისხის ბენზინს.

ამ უნიკალური დანადგარის მეოხებით ქარხნის პროდუქციის რეალიზაცია 8-10 პროცენტით გადიდდება. დანადგარზე დამონტაჟებულია ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტურ რესპუბლიკაში დამზადებული რეაქტორები, სარეკტიფიკაციო კოლონები და სხვა მოწყობილობა. მთელი დანადგარი აღჭურვილია ავტომატური საკონტროლო და საზომი ხელსაწყოებით, ავტომატური სამართავი პულტით. აღსანიშნავია ისიც, რომ კატალიზური რიფორმინგის დანადგარის ამუშავებით მნიშვნელოვნად გადიდდება თხევადი საწვავი გაზის გამოშვება.

ახალი დანადგარის საექსპლოატაციოდ გადაცემა ერთ-ერთი მთავარი რგოლია იმ ღონისძიებათა შორის, რომელიც ქარხნის რეკონსტრუქციით არის გათვალისწინებული. აქ კატალიზური რიფორმინგის დანადგართან ერთად საექსპლოატაციოდ გადასცეს დანადგარების მთელი კომპლექსი, ჩამდინარი წყლის გასაწმენდ ნაგებობათა პირველი რიგი, ინერტული გაზის მისაღები დანადგარი, ელექტროქვესადგური, 25 კილომეტრი საერთო სიგრძის საამქროთაშორისო მილგაყვანილობა, სატუმბავი სადგური.

დანადგართა კომპლექსი არა მარტო რთული მექანიზმებისაგან შედგება, არამედ დიდი გამაჩარიტისაც არის, მარტო კატალიზური რიფორმინგის დანადგარს 8.000 კვადრატული მეტრი ფართობი უჭირავს. კომპლექსის მშენებლობა 6,5 მილიონ მანეთზე მეტი დაჯდა.

კომპლექსის მშენებლობაზე 10 სამშენებლო და სამონტაჟო ორგანიზაცია მონაწილეობდა, მათ შორის ბათუმის საერთო მშენებლობის მე-5 ტრესტი, „სამეფანმონტაჟის“ ბათუმის უბანი, როსტოვის ტრესტი „მონტაჟტომატი“ და სხვ. ქარხნის დირექტორმა ს. დოლიძემ დანადგარის საზეიმო გახსნის დროს მთელი კოლექტივის სახელით მადლობა გადაუხადა მემონტაჟეებს ურთულესი დანადგარის დროულად დამონტაჟება-ამუშავებისათვის.

ამგვარად, აქ უკვე ამუშავდა რთული დანადგარების მთელი კომპლექსი. ახალი პროდუქციის მიღებით გახარებულმა ბათუმელმა მენავთობეებმა გადაწყვიტეს კიდევ უფრო განამტკიცონ თავიანთი შრომითი წარმატებები და გადიდებული ვალდებულებები იკისრეს ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის ღირსეულად შეხვედრისათვის.

მ. ᲒᲝᲠᲒᲘᲚᲐᲫᲔ,
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

• • •

ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲡ: 35-ე დანადგარის ერთ-ერთი კოლონა. (მარცხნიდან) ოპერატორები ვ. იასუჩენია, ვ. რუსიძე, ოპერატორის თანაშემწე ბ. ნესტრუხი, დანადგარის უფროსი ა. ბუსელი, ელექტრიკოსი მ. არუანოვი, უფროსი მექანიკოსი ი. უვაროვი.

ფოტო Შ. ᲑᲐᲑᲐᲘᲐᲜᲘᲡᲐ.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

საერთაშორისო ცხოვრება

დიდმნიშვნელოვანი ეტაპი მეგობრობის განვითარებაში

1969 წლის 28 იანვრიდან 9 თებერვლამდე საბჭოთა კავშირში სსრ კავშირის უსაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის და საბჭოთა მთავრობის მოწვევით ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის პრეზიდენტი კახთან მუჰამედ აშ-შააბი.

მოსკოვში პრეზიდენტი კახთან აშ-შააბი ეწვია ვ. ი. ლენინის მავზოლეუმს და გვირგვინით შეამკო იგი. პრეზიდენტმა გვირგვინით შეამკო აგრეთვე უცნობი ჯარისკაცის საფლავი.

პრეზიდენტი კახთან აშ-შააბე და მისი თანმხლები პირნი ეწვივნენ აგრეთვე ვოლგოგრადს, ლენინგრადს, ბაქოს და საშუალება ჰქონდათ გაეცნობოდნენ საბჭოთა ხალხის ცხოვრებასა და მიღწევებს ეკონომიკის, მეცნიერების, ტექნიკისა და კულტურის სხვადასხვა დარგში.

საბჭოთა კავშირ-სამხრეთ იემენის ხელმოწერილ ერთობლივ კომუნიკეში ნათქვამია, რომ საბჭოთა კავშირისა და სამხრეთ იემენის წარმომადგენლებს შორის გაიმართა მოლაპარაკება, რომელშიც საბჭოთა კავშირის მხრივ მონაწილეობდნენ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ნ. ვ. პოდგორნი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე დ. ს. პოლიანსკი, საგარეო ვაჭრობის მინისტრი ნ. ს. პატოლიჩევი და სხვები.

სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის მხრივ მოლაპარაკებაში მონაწილეობდნენ კახთან მუჰამედ აშ-შააბი, სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის პრეზიდენტი, სეიფ ამმედ დალია, საგარეო საქმეთა მინისტრი, აბდელ მალიქ ისმაილი, ეკონომიკის, ვაჭრობისა და დაგეგმვის მინისტრი, და სხვები.

მოლაპარაკების დროს, რომელიც სრული გულახდილობისა და ურთიერთგაგების ატმოსფეროში მიმდინარეობდა, მხარეებმა ერთმანეთს ფართოდ გაუზიარეს აზრები საბჭოთა კავშირ-სამხრეთ იემენის ურთიერთობის საკითხებზე, აგრეთვე ორივე მხარისათვის საინტერესო თანამედროვე საერთაშორისო ვითარების უმნიშვნელოვანეს პრობლემებზე.

კომუნიკეში აღნიშნულია, რომ საერთაშორისო მდგომარეობის აქტუალურ საკითხებზე აზრთა ურთიერთ გაზიარების დროს გამოირკვა, რომ მხარეთა პოზიციები ერთმანეთს ემთხვევა ან ახლოა. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა ისრაელის აგრესიის შედეგად ახლო აღმოსავლეთში შექმნილი მდგომარეობის განხილვას. მხარეებმა ერთსულოვნად გამოთქვეს აზრი, რომ საჭიროა არაბეთისა და სხვა მშვიდობისმოყვარე ქვეყნებმა გაერთიანონ ღონისძიებანი ახლო აღმოსავლეთის პრობლემის მოწესრიგების მიღწევისათვის.

მხარეები გადაჭრით გმობენ იმპერიალისტური სახელმწიფოების ნეოკოლონიალისტურ პოლიტიკას აზიაში, აფრიკასა და ლათინურ ამერიკაში და აცხადებენ, რომ მხარს უჭერენ ხალხთა სამართლიან ბრძოლას კოლონიური სისტემის სრული ლიკვიდაციისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის. რაც შეეხება ევროპაში შექმნილ მდგომარეობას, მხარეებმა გამოთქვეს რწმენა, რომ ევროპის უშიშროების უზრუნველყოფა საყოველთაო მშვიდობის განმტკიცების ერთერთი უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია.

ორივე მხარეს მიაჩნია, რომ ხალხთა მშვიდობის განმტკიცებისა და უშიშროების უზრუნველყოფისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს ატომური იარაღის გაუვრცელებლობის ხელშეკრულებას. ამასთან დაკავშირებით მხარეებს საჭიროდ მიაჩნიათ მოუწოდონ იმ ქვეყნებს, რომლებსაც ჯერ კიდევ ხელი არ მოუწერიათ ამ ხელშეკრულებისათვის ხელი მოაწერონ მას, იბრძოლონ იმისათვის, რომ ეს ხელშეკრულება რაც შეიძლება მალე შევიდეს ძალაში. ზუსტად და თანმიმდევრობით ხორციელდებოდეს. ატომური იარაღის გაუვრცელებლობის ხელშეკრულებას უნდა მოჰყვეს ახალი ღონისძიებანი გამალებული შეიარაღების შეწყვეტისა და განიარაღებისათვის.

მოლაპარაკების დროს, ხაზგასმულია კომუნიკეში, მხარეებმა განიხილეს საბჭოთა კავშირისა და სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობის ურთიერთობის მდგომარეობა. მხარეებმა კმაყოფილებით დაადასტურეს, რომ ორ ქვეყანას შორის შეიქმნა მეგობრობის, ურთიერთგაგებისა და ნდობის ურთიერთობა, და აღნიშნეს, რომ მზად არიან ყოველი ღონისძიებით განამტკიცონ და განავითარონ ეს ურთიერთობა. საბჭოთა კავშირმა აღნიშნა, რომ მზად არის სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკას დაეხმაროს ეკონომიურ და კულტურულ დარგებში, აგრეთვე თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცებაში. მხარეებმა ხელი მოაწერეს შეთანხმებას ეკონომიური და ტექნიკური თანამშრომლობის შესახებ, სავაჭრო შეთანხმებას, შეთანხმებას საზღვაო თევზჭერის განვითარებაში თანამშრომლობის შესახებ, შეთანხმებას კულტურული და მეცნიერული თანამშრომლობის შესახებ და კულტურული და მეცნიერული გაცვლის 1969 წლის გეგმას, შეთანხმებას საჰაერო მიმოსვლის შესახებ.

მხარეებს მიაჩნიათ, რომ პრეზიდენტ კახთან აშ-შააბისა და მისი თანმხლები პირების — სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობის წევრების ვიზიტი საბჭოთა კავშირში და საბჭოთა კავშირ-სამხრეთ იემენის მოლაპარაკება დიდმნიშვნელოვანი ეტაპია საბჭოთა კავშირისა და სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის შეგობრული ურთიერთობის განვითარებაში.

პრეზიდენტმა კახთან აშ-შააბიმ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარეს ნ. ვ. პოდგორნის სთხოვა ოფიციალური ვიზიტით ეწვიოს სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკას. ნ. ვ. პოდგორნი მადლობით დათანხმდა ამ მიწვევაზე. (საკდესი).

სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის პრეზიდენტი სამეგობროში გაემგზავრა

ბაქო, 10 თებერვალი. (საკდესი). **ბაქოდან სამშობლოში გაემგზავრა სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის პრეზიდენტი კახთან მუჰამედ აშ-შააბი, რომელიც 28 იანვრიდან ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა საბჭოთა კავშირში.**

საბჭოთა კავშირიდან გამგზავრების წინ სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის პრეზიდენტმა კახთან მუჰამედ აშ-შააბიმ ბაქოში თავის რეზიდენციაში მიიღო საკდესის, ახალი ამბების საგენტოს, სრულიად საკავშირო რადიოსა და ტელევიზიის კორესპონდენტები და უპასუხა მათ კითხვებზე.

— მთავარი პრობლემა, რომელიც დღეს დგას სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის წინაშე, — თქვა პრეზიდენტმა, — არის ეროვნული განთავისუფლების დამთავრება პოლიტიკური ავანგარდის — ეროვნული ფრონტის ხელმძღვანელობით. სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის ხალხმა მიაღწია პოლიტიკურ დამოუკიდებლობას, უცხოელთა ჯარების გაყვანას, მაგრამ მის წინაშე ჯერ კიდევ დგას ეკონომიური დამოუკიდებლობის მიღწევისა და თავისუფალი ეროვნული ეკონომიკის შექმნის ამოცანა.

შეეხო რა ქვეყნის საშინაო მდგომარეობის, კახთან მუჰამედ აშ-შააბიმ თქვა: ინგლისის იმპერიალიზმმა მძიმე მემკვიდრეობა დაგვიტოვა. ეს არის უწინარეს ყოვლისა ფინანსური კრიზისი, რომლის საშუალებითაც ინგლისის იმპერიალიზმს იმედი აქვს, რომ სახალხო რესპუბლიკაში ჩაახშობს პროგრესულ რევოლუციურ რეჟიმს.

ქვეყნის ეკონომიკა, როგორც ცნობილია, ბრიტანეთის ბატონობის დროს სავსებით დამოკიდებული იყო მომსახურებისა და ვაჭრობის სფეროზე. არ შეხდებოდა არავითარი დიდი სამრეწველო კომპლექსები, რომლებიც ეროვნული ეკონომიკის შექმნის საფუძველი გახდებოდა. პრობლემად რჩება აგრეთვე იმპერიალიზმის, კოლონიალიზმისა და მიხაური რეაქციის შეთქმულებანი. ისინი განუწყვეტლივ იწვევენ პროვოკაციულად კონტრრევოლუციურ გამოსვლებს.

სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკისა და საბჭოთა კავშირის ხალხებს, თქვა პრეზიდენტმა, მჭიდრო მეგობრობა აკავშირებს. ორივე სახელმწიფო მეგობრულ კავშირს განამტკიცებს ურთიერთპატივისცემის საფუძველზე.

მიუმგზავრები რა საბჭოთა კავშირიდან, თქვა დასასრულ სამხრეთ იემენის სახალხო რესპუბლიკის პრეზიდენტმა, მინდა მადლობა გადავუხადო საბჭოთა სახელმწიფოს ხელმძღვანელებს, მეგობარ საბჭოთა ხალხს სტუმართმოყვარეობისათვის, რომელიც თქვენს ქვეყანაში გაგვწევიეს. მიიღებულმა თანაბეჭდილებებმა ერთხელ კიდევ დაგვარწმუნა, რომ სსრ კავშირი ვითარდება სწრაფი ტემპებით, აქვს დიდი მიღწევები სხვადასხვა დარგში, რაც ადასტურებს სოციალისტური წყობილების უპირატესობას. მინდა მივუღოცო მეგობარ საბჭოთა ხალხებს ეს გრანდიოზული მიღწევები და პროგრესი და შემდგომი აყვავება ვუსურვო ჩვენს საბჭოთა მეგობრებს.

რეაქციის გამოსვლა გომგეიში

დელი, 10 თებერვალი. საკდესის კორესპონდენტი ვ. ბაიკოვი გვატყობინებს: ინდოეთის უდიდეს სამრეწველო და სანაოსნოდგული ქალაქ ბომბეიში დიდი არეულობაა. დაირღვა ტრანსპორტის მოძრაობა. დაიხურა მთელი რიგი დაწესებულებანი, შეჩერებულია სარეისო თვითმფრინავების გაფრენა.

არეულობის მიზეზია „შივ სენის“ შოვინისტური რეაქციული ორგანიზაციის გამოსვლა. „შივ სენის“ წევრი არამზადები თავს დაესხნენ საქალაქო რკინიგზის სადგურს და ქიქსლი წაუკიდეს ვაგზლის შენობას, დაარბიეს მთელი რიგი მაღაზიები, ცეცხლი წაუკიდეს რამდენიმე ავტობუსსა და ავტომობილს. პოლიცია იძულებული გახდა გამოეყენებინა იარაღი, რათა დაეშშმინებინა გამბედავნები. **შოვინისტები** და დაემყარებინა წესრიგი. 600-ზე მეტი კაცი დაპატიმრებულია, იუწყება პრეს ტრასტ ოფ ინდიას საააგენტო.

თავისი არსებობის შედარებით მოკლე ხნის მანძილზე „შივ სენამ“ სანდალურად გაითქვა სახელი პროფაშისტურად გაიარაღებული ორგანიზაციებისა და პროგრესული გაზეთების რედაქციების დარბევით, დემოკრატიულ მოღვაწეებზე თავდასხმებით.

უცხოეთის პრესის ფურცლებზე

„ბიზნეს უიკი:“ სსრ კავშირის ტემპი უფრო ჩქარია

ნიუ-იორკი, 8 თებერვალი. (საკდესი). **სსრ კავშირში სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოების სწრაფ გადიდებას ამ უკანასკნელ წლებში მოჰყვა ის, რომ 1968 წელს საბჭოთა კავშირმა ბევრი მნიშვნელოვანი სახეობის სამომხმარებლო საქონლის და, მათ შორის, ტელევიზორებისა და მაცივრების გამოშვების ზრდის ტემპით გაუსწრო ამერიკის შეერთებულ შტატებს. ამას იუწყება ამერიკის შეერთებული შტატების საქმიანი წრეების ორგანო — გავლენიანი ყურნალი „ბიზნეს უიკი“, რომელსაც უკანასკნელ ნომერში მოჰყავს შედარებითი მონაცემები სსრ კავშირსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებში 1968 წელს ეკონომიკის განვითარების შესახებ.**

სამომხმარებლო საქონლის წარმოება სსრ კავშირში 1968 წელს განსაკუთრებით სწრაფად იზრდებოდა, წერს ჟურნალი. „საბჭოთა ხელმძღვანელების დაპირებანი ამის შესახებ ხორციელდება“. ჟურნალი აგრეთვე აღნიშნავს, რომ 1968 წელს სსრ კავშირმა გაუსწრო ამერიკის შეერთებულ შტატებს ფოლადის გამოდნობის, ნავთობის ამოღებისა და ტრაქტორების წარმოების ზრდის ტემპით.

„ბიზნეს უიკი“ აღნიშნავს საბჭოთა კავშირის სწრაფ პროგრესს მრეწველობის ყველაზე თანამედროვე დარგებში. „დიდი ყურადღება ექცეოდა თანამედროვე ტექნიკის დარგების, განსაკუთრებით ელექტრონიკისა და ქიმიური მრეწველობის განვითარებას“, — წერს ჟურნალი. სტატიის ავტორებზე განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა იმან, რომ ელექტრონული აპარატურის, ავტომატური მოწყობილობისა და ელექტრონულ-გამოსათვლელი მანქანების წარმოების საერთო მოცულობა სსრ კავშირში წლის განმავლობაში გაიზარდა 16 პროცენტით. ამ დარგების განვითარების საბჭოთა ტემპი, წერს იგი, ისევე როგორც ქიმიური მრეწველობის განვითარებისა, 1968 წელს გაუტოლდა ამერიკის ტემპს.

ლენინგრადი

ტელეტაიპის ლენტიდან

„ფორესტოლი“ სტამბოლში

სტამბოლი, 10 თებერვალი. საკდესის კორესპონდენტი ნ. კუდრიავცევი გვატყობინებს: **სტამბოლში ჩამოვიდა ამერიკის შეერთებული შტატების მეექვსე ფლოტის ხომალდების ესკადრა.**

თურქეთის ნავსადგურში ამერიკის სამხედრო ხომალდების ვიზიტებს არაერთხელ გამოუწვევია ქვეყნის საზოგადოებრიობის მტკიცე პროტესტები. ამჯერადაც სტამბოლის სტუდენტთა 20-ზე მეტმა ორგანიზაციამ ჯერ კიდევ ბოსფორში მათ მოსვლამდე გაანცხადა, რომ მტკიცე წინააღმდეგობას გაუწევენ ამერიკელ მეზღვაურთა სტამბოლში გადასვლას.

ანკარიდან ჩამოვიდნენ პოლიციის დიდი ქვეითნაყოფები. დოლმაბაღჩის ნავსადგომი ბოსფორზე, სადაც ღუზა ჩაუშვეს მეექვსე ფლოტის ხომალდებმა, გამოცხადებულია სამხედრო ზონად. პოლიციის გაძლიერებული რაზმები იცავენ ამერიკის საკონსულოსა და სხვა დაწესებულებებს.

ნავთობის ჭავლი შეაჩერეს

ნიუ-იორკი, 10 თებერვალი. (საკდესი). როგორც იქნა შეაჩერეს ნავთობის ჭავლი ზღვის ფორმა ჭაბურღილიდან ქალაქ სანტა-ბარბარის მახლობლად (ალიფორნიის შტატი). როგორც „იუნონ ოილის“ კომპანიის წარმომადგენლებმა განაცხადეს ჭაბურღილი ამოავსეს თიხითა და ცემენტით. ეს კატასტროფა სწორედ ამ კომპანიის მიზეზით მოხდა. წუნარი ოკეანის ზედაპირზე სანტა-ბარბარის რაიონში ქალაქ მოდებულია ნავთობის სქელი ფენა. სანაპირო უყრეებისა და პლაჟების 30 მილზე მეტი ნავთობის აფსკს დაეფარავს. დაიღუპა დიდძალი თევზი, დელფინი, ზღვის სელაპი და ფრინველი.

„იუნიონ ოილის“ და ორი სხვა კომპანიის წინააღმდეგ, რომლებიც ნავთობს ბურღავენ ზღვის ფსკერზე, აღძრულია სასამართლო საქმე. მათ წარდგენილი აქვთ 1.300 მილიონი დოლარის სარჩელი.

სამხრეთ ვიეტნამი. ბანთავისუფლების სახალხო შეიარაღებული ძალების ერთ-ერთი საუბეთოსო საარტილერიო ქვემბანაყოფი. 1968 წელს მან ჩაქირა და ცეცხლი წაუკიდა 6 ამერიკულ სამხედრო ხოვალდს, ჩამოაგდო მტრის 3 თვითმფრინავი და ბრძოლებში მოსპო 700 მოწინააღმდეგე.

ფოტო ვია-საკდესისა.

ვიეტნამელი ხალხის მხარდასაჭერად

პარიზი, 10 თებერვალი. საკდესის კორესპონდენტი რ. სერებრენიკოვი გვატყობინებს:

გუშინ დამთავრდა საფრანგეთის მეზვიდობისათვის მოძრაობის ეროვნული საბჭოს სხდომა, რომელშიც ფრანგ. მეზვიდობის მოძრაობა ფორუმმა თავის დეპარტამენტის საჭიროებისა და მეზვიდობის კომიტეტებს მოუწოდა 24 თებერვლიდან — 2 მარტამდე მოაწყონ ვიეტნამელი ხალხის მხარდაჭერის ეროვნული კვირეული. საბჭომ გადაწყვიტა აგრეთვე გამართოს ეროვნული დისკუსია ევროპის კოლექტიური უშიშროების საკითხებზე 1969 წელს, როცა ვადა გაუდის ჩრდილოეთ ატლანტიკის ხელშეკრულებას.

რეზოლუციაში ვიეტნამის შესახებ ეროვნულმა საბჭომ დაგმო ამერიკის აგრესია გმირი ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ და გადაჭრით ამხილა ამერიკის შეერთებული შტატების მანევრები, რომელთა მიზანია პარიზის ოთხმხრივი თათბირის ჩაფუშვა.

ეროვნულმა საბჭომ მიიღო ზოგადი დეკლარაცია, რომელშიც მოითხოვს ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობის მშვიდობიან მოწესრიგებას უშიშროების საბჭოს რეზოლუციის საფუძველზე.

ევროპაში შექმნილი მდგომარეობის გამო საბჭომ აღნიშნა: გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პოლიტიკა, რომელიც ხელახლა შეიარაღებას და რომელსაც მხარს უჭერს ნატო, გამალებული შეიარაღება, უარი — ცნონ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა, მთავარი დაბრკოლებანი ევროპის ნამდვილი უშიშროების შექმნის გზაზე. იმის ცდა, რომ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნები გაიმართოს დასავლეთ ბერლინში, ნამდვილი პროვოკაციაა. ფრანგმა მშვიდობის მომხრეებმა კვლავ მოითხოვეს, რომ ქვეყანა გამოვიდეს ნატოდან, დაითხოვონ სამხედრო ბაქტები და მიესალმნენ ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის საკითხებისადმი მიძღვნილი კონფერენციის მოწყობას.

ნეონაცისტები გათავხედნენ

დასასვლეთი ბერლინი. 10 თებერვალი. **საკდესის კორესპონდენტი კ. სავინი გვატყობინებს: სარგებლობს რა დასავლეთ ბერლინის სენატის წაყრუებით, აქაური ნეონაცისტური ნაციონალ-დემოკრატიული პარტია ყოველნაირად აექტიურებს თავის საქმიანობას. ადგილობრივი ნაციონალ-დემოკრატიული პარტია არ სჯერდება მხოლოდ თავისი მომხრეების პროპაგანდისტულ გამოსვლებს ქალაქში და თავყრილობების მოწყობას, როგორც ცნობილი გახდა, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკისა და დასავლეთ ბერლინის ნეონაცისტურ პარტიათა ფიურერები ამზადებენ დასავლეთ ბერლინის სენატის აპარატსა და სხვადასხვა სამსახურებში „მიხაისეულ“ შეღწევის გეგმებს. ამის გამო დასავლეთ ბერლინის ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის რაიონულ ბიუროებში ოკეანე შეიმჩნევა კონკრეტული ღონისძიებანი, რომელთა საშალებით ეს პარტია აპირებს „ფართო პოზიციები“ დაიკავოს სენატის აპარატში, რაიონულ რატუშებში, იუსტიციისა და პოლიციის ორგანოებში, გააძლიროს თავისი ზეგავლენა ბოროტკავშირებზე, თამბრიკა-ქარხნების საწარმოო საბჭოებსა და სტუდენტთა ორგანიზაციებზე.**

დასავლეთ ბერლინის ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის გამგეობის თავმჯდომარემ კინდამ გამოაქვეყნა განცხადება, რომელშიც კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ მალე ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის წევრთა საყოველთაო კრებაზე მიიღებენ ქალაქში პარტიის შემდგომი აქციების დაწყვრილებითს გეგმას. მაგრამ „მიხაისეულნი“ ოკეანე ახლა იუწყებენ საშინა ზრახვების განხორციელებას. ცნობილი გახდა დასავლეთ ბერლინის პოლიციის რიგებში ნეოფაშისტთა შეღწევის ფაქტები, სადაც შეიქმნა „ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის ოკეანე“. პოლიციის რიგულარულ ქვეგანაყოფებში ნეონაცისტები რომ ასე იქცევიან ადვილად იცის ადგილობრივმა. შინაგან საქმეთა სენატორმა ნობაუერმა, რომელსაც ეჭვიმდებარეობენ დასავლეთ ბერლინის „წესრიგის დამცველები“, მაგრამ იგი არავითარ ზომებს არ იღებს.

ამზადებენ ახალ პროვოკაციას

ბერლინი, 10 თებერვალი. (საკდესი). **გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პრესის უწყებამ გუშინ განაცხადა:**

უგულებელყოფენ რა წინადადებებს ევროპის უშიშროების უზრუნველყოფისა და მდგომარეობის ნორმალიზაციის შესახებ, აგრეთვე გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობის სერიოზულ გაფრთხილებებს, დასავლეთ გერმანიის მმართველი წრეები დასავლეთ ბერლინის სენატის მხარდაჭერით აპირებენ დასავლეთ გერმანიის ფედერალური კრების გამართონ დასავლეთ ბერლინში, რითაც ამზადებენ ახალ პროვოკაციას მშვიდობის წინააღმდეგ, დაძაბულობის შენელების წინააღმდეგ.

განზრახავ, რომ დასავლეთ გერმანიის ფედერალური კრება და დასავლეთ გერმანიის პრეზიდენტის არჩევნები მოაწყონ დამოუკიდებელ პოლიტიკურ ერთეულში — დასავლეთ ბერლინში, მოასწავებს იმ პოლიტიკის აქტივიზაციას, რომელსაც საფუძვლად უდიეს ბონის რეგანშისტული და საერთაშორისო სამართლის საწინააღმდეგო პრეტენზია, რომ მხოლოდ ბონს აქვს გერმანიის წარმომადგენლობის უფლებაო, მოასწავებს ცდას მოაქციონ დასავლეთ ბერლინი დასავლეთ გერმანიის სახელმწიფოში, რაც ნიშნავს პოტსდამის შეთანხმების უხეშად დარღვევას. თავისი პოლიტიკის, მშვიდობისა და უშიშროების უზრუნველყოფის პოლიტიკის შესაბამისად, აღნიშნულია გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პრესის უწყების განცხადებაში, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობამ დაავალა შინაგან საქმეთა მინისტრს თანმიმდევრულად განახორციელოს 1968 წლის 10 მარტის განკარგულება, რომელიც ითვალისწინებს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და მისი მოქალაქეების დაცვას დასავლეთ გერმანიის ფედერალური რესპუბლიკისა და დემოკრატიული პოლიტიკური ერთეულის დასავლეთ ბერლინის ნეონაცისტური ძალების ზრახვებისაგან, აგრეთვე შინაგან, საქმეთა მინისტრის 1968 წლის 13 აპრილის განკარგულება, რომლითაც აკრძალულია დასავლეთგერმანული მინისტრებისა და დასავლეთ გერმანიის ფედერალური მთავრობის ხელმძღვანელი მოხელეთა მიმოსვლა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ტერიტორიით, და წინადადებას აძლევს მინისტრს იზრუნოს დამატებითი ღონისძიებანი.

თოვლის ქარბუქი ნიუ-იორკში

ნიუ-იორკი, 10 თებერვალი. (საკდესი). **უმაგალითო ქარბუქი დაატყდა თავს ამერიკის შეერთებული შტატების ატლანტის სანაპიროს — ბოსტონიდან ვირჯინიის შტატამდე.**

ძლიერმა თოვამ და გრიგალისებრმა ქარმა მოშალა ტრანსპორტის მოძრაობა ნიუ-იორკის ქუჩებში და ქალაქში მომავალ ავტოსტრადებსა და რკინიგზებზე. დახურულია ნიუ-იორკის სამივე აეროპორტი. მარტო ჯონ ფ. კენედის სახელობის აეროპორტში დაგროვდა ექვსი ათასი მგზავრი, რომლებმაც ვერ დატოვეს ქალაქი თოვლის გრიგალის გამო. ნიუ-იორკსა და მის მიდამოებში გამოცხადებულია საგანგებო წესები. ნამეკრების წინააღმდეგ საბრძოლველად გამოიყვანეს მანქანები და ექვსი ათასი მუშა, მაგრამ გამძვინვარებული სტიქიონი თოვლის ხულ უფრო სქელი ფენით ფარავს ქალაქს. დღე-ღამის განმავლობაში მოსული თოვლის სიღრმე 35 სანტიმეტრს აღწევს.

მთელ რიგ ადგილებში დარღვეულია ელექტრომომარაგება, დღეს ნიუ-იორკში არ იმუშავებს სკოლები, შეწყდა მუშაობა ბევრ უმაღლეს სასწავლებელში. ქარბუქმა დაარღვია მომსახურების სფეროს ბევრი საწარმოს მუშაობა.

ზარალი წყალდიდობისაგან

თეირანი, 8 თებერვალი. (საკდესი). **ირანის ხუზისტანის პროვინციაში მდინარე კარუნის ადიდებით გამოწვეული წყალდიდობის შედეგად დანგრეულია ათობით სოფელი და დიდად დაზარალდა პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი — აბვაზი.**

ცნობა ამის შესახებ, როგორც ჟურნალი „ირანე ტრიბუნი“ წერს, გამოაქვეყნა კომისიამ, რომელიც ირანის პრემიერ-მინისტრმა შექმნა წყალდიდობით მიყენებული ზარალის გამოსარკვევად.

გამძვინვარებულმა სტიქიამ სერიოზულად დაზიანა პროვინციის გზები. 10 ათას კილომეტრზე მეტი გზები, როგორც კომისია აღნიშნავს, კაპიტალურად შესაკეთებელია.

ახალი ორლეანის პროცესი

ახალი ორლეანი, 8 თებერვალი. საკდესის სპეციალური კორესპონდენტი ს. ლოსევი იუწყება:

გუშინ ახალი ორლეანის საოლქო სასამართლოს დილის სხდომაზე გრძელდებოდა დაკითხვა ბრალდების მოწმეებისა და ახალორლეანელი ბიზნესმენის კლეი შოუს საქმეზე.

მშენებელმა მუშამ უილიამ დანა დაადასტურა რამდენიმე მოწმის ჩვენება, რომ 1963 წლის აგვისტოს დამლევს — სექტემბრის დამდეგს მათ უნახავთ კლეი შოუ ლი ჰარვი ოსვალდთან და დევიდ ფერისთან ერთად კლინტონში (ლუიზიანის შტატი).

დღის სხდომაზე ბრალდების მოწმემ ოცდაათი წლის ზანგმა ვერნონ ბანდიმ აჩვენა, რომ 1963 წლის ივლისში შემთხვევითი გახდა მოწმე კლეი შოუსა და ლი ჰარვი ოსვალდის შეხვედრისა ახალ ორლეანის ტბის სანაპიროზე. კლეი შოუმ ოსვალდს გადასცა რაღაც ფულის დასტის მსგავსი.

შვიდმა მოწმემ გუშინ თავის ჩვენებებში განაცხადა, რომ კლეი შოუ იცნობდა დევიდ ფერის.

მათი ფონ-ჩვეულებრივ

ბი-ბი-სი „ერთობა“

უელსის ტელევიზიით ბავშვებისათვის ომის თემაზე პიესის გადაცემის დროს მოულოდნელად დიქტორის ხმა გაისმა:

ყურადღება, ყურადღება, ახლა თქვენს წინაშე მნიშვნელოვანი განცხადებით გამოვა პრემიერ-მინისტრი“. შემდეგ გაისმა მეორე ხმა: „ლაპარაკობს ლონდონი. დიდად შეწუხებულნი მოგმართავთ ყველას. მიუხედავად ყოველგვარი ცდისა, მოლაპარაკება ჩაიფუშა და დაახლოებით 30 წუთის შემდეგ მოსალოდნელია ატომური შემოტევა. დაუყოვნებლივ მიაშურეთ თავშესაფრებს და ნუ ატეხთ პანიკას“. მაგრამ პანიკა ატყდა, და მერე როგორი! ხალხმა ნამდვილად მიაშურა თავშესაფარს. იწყეს კარდიგანი და ლონდონში ტელეფონით რეკვა, რათა გამოერკვიათ, რაში იყო საქმე.

ლონდონის პრესის ცნობით, ბი-ბი-სის წარმომადგენელმა სიამაყით განაცხადა, რომ „ხუმრობამ“ სასურველი შედეგი გამოიღო: „განცხადება ერთობ რეალისტურად ეღერდა და ადამიანები შეშფოთდნენ“.

უნებურად იბადება კითხვა: როგორ, მოუვიდათ ბიბისელ „ხუმრებს“ ასეთი აზრი? როგორც ჩანს, მათ ამ საქმეში დაეხმარნენ და რჩევა მისცეს იმათ, ვინც დაინტერესებულია იმით, რომ უელსის ხალხი და მთელი ინგლისი თერმოატომური კატასტროფის საბაბით შუდმივ შიშში იყოლიოს.

„დემოკრატია“ გონურად

ბონი, 10 თებერვალი. (საკდესი). **დორტმუნდის (გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა) პოლიციის ხელისუფლებამ აკრძალეს გერმანიის კომუნისტური პარტიის შექმნის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი მიტინგის მოწყობა ამ ქალაქში.**

ამავე დროს დასავლეთ გერმანიის ხელისუფლენი არათუ ხელს არ უშლიან ნეონაცისტური ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის მიტინგების მოწყობას, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის სხვადასხვა ქალაქში, არამედ იცავენ კიდევაც ამ თავყრილობებს.

საფრანგეთი. ამას წინათ პარიზელები უჩვეულო ამბის მოწმე გახდნენ. ქარიზის ფეთისშოლის ტაძრის თითქმის ასი მეტრის სიმაღლის მახვილწვეროვან კოშკურაზე ფრიალებდა სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების მეროვნული ფრონტის დროშა.

მეხანძრეები რამდენიმე საათის განმავლობაში ცდილობდნენ სახანძრო კიბის საშუალებით ჩამოეხსნათ დროშა, მაგრამ ვერ მოახერხეს.

ბოლოს ადგილობრივი ხელისუფლება იძულებული გახდა დროშის ჩამოსახსნელად ვერტმფრინავი გამოეძახნა. სურათებზე: მარცხნივ — დროშა ტაძრის კოშკურაზე; მარჯვნივ — ვერტმფრინავიდან დაშვებული მეხანძრე ხსნის დროშას.

(საკდესის ფოტოქრონიკა)

ინგლისელი სტუმრები თბილისში

ლენინგრადიდან თბილისში ჩამოვიდნენ დიდი ბრიტანეთის აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებთან ვაჭრობის საბჭოს თავმჯდომარე ალექსანდრე როსი და საბჭოს აღმასრულებელი მდივანი ანტონი ხრი.

ალექსანდრე როსს საბჭოთა ქვეყანაში მოგზაურობისას ახლავს სსრ კავშირის საგარეო ვაჭრობის მინისტრი ვ. ს. პოდგორნი.

აეროდრომზე სტუმრებს დახვდნენ საქართველოს სსრ ვაჭრობის მინისტრი ვ. ზ. თოხაძე, სსრ კავშირის საგარეო ვაჭრობის სამინისტროს რწმუნებული საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში. რ. ს. ელიგულაშვილი და სხვები.

* * *

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ბ. ი. ჩოგოვაძემ 10 თებერვალს მიიღო დიდი ბრიტანეთის აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებთან ვაჭრობის საბჭოს თავმჯდომარე ალექსანდრე როსი და ასევე ბრ. საუბრის დროს შეეხნენ საბჭოთა კავშირ-ინგლისის სავაჭრო ურთიერთობის საკითხებს.

გ. ი. ჩოგოვაძემ აღნიშნა, რომ საქართველოს საგარეო ვაჭრობა იზრდება რესპუბლიკის მთელ სახალხო მეურნეობასთან ერთად. საქართველოს სს რესპუბლიკას თავის სამრეწველო საწარმოთა პროდუქცია გააქვს 67 ქვეყანაში, კერძოდ, ინგლისშიც, რომელსაც აწვდის მანგანუმს, ფერომანგანუმს, ნაგლინს, წყალქვეშაფრთებიან კატარღებს, ჩაის, ღვინოს, კონსერვებს. საზღვარგარეთის ქვეყნებთან სავაჭრო ურთიერთობა განუწყვეტლივ ფართოვდება.

გ. ი. ჩოგოვაძემ აღნიშნა, თუ რა მნიშვნელობა აქვს პირადი კონტაქტებისა და ურთიერთობის დამყარებას საგარეო ვაჭრობის პროგრესული განვითარებისათვის, ხალხთა მეგობრობისა და თანამშრომლობის გაფართოებისა და გაღრმავებისათვის.

**ალექსანდრე როსმა თქვა, რომ სსრ კავშირი ინგლისის დიდი სავა

კომუნისტი

მკითხველები გვწერენ

ბევრი და იაფი

ბორის რაიონის კოლმეურნეობებისათვის წლების მანძილზე მეღორეობის დარგი წამგებიანი იყო. არ სრულდებოდა ხორცის წარმოებისა და სახელმწიფოსათვის მიყიდვის გეგმები. მოუწყობელი იყო ფერმები, დიდი იყო საკვები ერთეულების ხარჯი, ღორის სრული გასუქებისათვის დიდ დროს ხარჯავდნენ.

ამ მდგომარეობის გამოსასწორებლად გამოინახა ღორის ხორცის წარმოების იაფი და საიმედო გზა. 1965 წლის იანვარში შეიქმნა მეღორეობის საკოლმეურნეოთაშორისო სასუქი პუნქტი.

დაკომპლექტდა პუნქტის შტატიც. რწმუნებულთა საბჭოს თავმჯდომარე, ვეტექიმი, ბუღალტერი, 4 მწყემსი და 2 ავტომძღოლი. მათი შენახვის ხარჯმა წელიწადში 1.155 მანეთი შეადგინა. კოლმეურნეობების რწმუნებულთა საბჭომ სასუქი პუნქტის ხელმძღვანელად აირჩია ენერგიული და გამოცდილი ზოოტექნიკოსი ქ. ქოგლიანიძე. პუნქტის ბაზად შეარჩიეს კარალეთის ყოფილი მეღორეობის ფერმის შენობა და ლიახვის პირას 2 ჰექტარამდე ფართობი.

სასუქი პუნქტი 1965 წლიდან-მე შეუდგა მატერიალური ბაზის შექმნა-გაფართოებას. 500 სულის ტევადობის საზაფხულო სასუქი ფარდულის აშენების გარდა, დაიწყეს საზამთრო ბინის აშენება 1.200 სულისათვის. შეიძინეს ორი სატვირთო ავტომანქანა, დაამონტაჟეს ელექტროსელისათვის საპირო კოიოკი, რაზეც 13.650 მანეთი დაიხარჯა.

სასუქმა პუნქტმა პირველსავე წელს 10 მეპაიე კოლმეურნეობიდან გასასუქებლად მიიღო 200 სული ღორი. 4 მეპაიე კოლმეურნეობიდან ღორები გასასუქებლად მიიღეს გაზაფხულზე, როცა დამთავრეს ახალი საზაფხულო სასუქი ფარდულის აშენება, 5 კოლმეურნეობიდან კი 8.997 მანეთი. ამგვარად, იმავე წლის გაზაფხულზე სუქებაზე იდგა 500 სული ღორი.

სასუქმა პუნქტმა პირველსავე წელს გაამართლა მოლოდინი. 382 ცენტნერი ღორის ხორცის ნაცვლად 418 ცენტნერი აწარმოვა, ხორცის წარმოებაზე ნაცვლად 8,4 საკვები ერთეულისა დაიხარჯა 6,83 საკვები ერთეული. ესე იგი მთელ წარმოებულ პროდუქციაზე 66.394 მანეთი დაიხარჯა, ხოლო 106.825 მანეთი შემოსავალი მიიღეს.

როგორი მდგომარეობა ჰქონდათ 1965 წელს რაიონის კოლმეურნეობებს?

ბადაგაძეციოთ ვეცხოველეობა რენტაბელურ დარგად

◆

ცენტნერი ღორის ხორცის წარმოება გეგმასთან შედარებით სამნახევარჯერ ძვირი დაუჯდათ — 243 ათას მანეთზე მეტი ნაცვლად 176 ათასი მანეთისა. თვითეული ღორის გასუქებას 300 დღე მოანდომეს. წარმოებულ პროდუქციაზე დახარჯეს 18.612 ცენტნერი საკვები ერთეული. სამეურნეო წელი 154 ათასი მანეთის წაგებით დაამთავრეს.

მეპაიე კოლმეურნეობებმა პირველ წელს მიღებული მოგების განაწილებაზე უარი თქვეს და იგი პუნქტის ბაზის განმტკიცებას მოახმარეს. 1966 წელს დაამთავრეს დაწყებული საზამთრო სადგომის აშენება და შეიძინეს „ტ-16“ მარკის ტრაქტორი.

უკეთესი მდგომარეობა ჰქონდა საკვებ პუნქტს 1966 წელს. გეგმით გათვალისწინებულთან შედარებით 11,65 მანეთით გაიაფდა ცენტნერი ხორცის წარმოება. ცენტნერი ხორცის წარმოებაზე დახარჯა 1,6 საკვები ერთეული. წარმოებული პროდუქციით მიღებულმა შემოსავალმა დანახარჯებს 34.174 მანეთით გადააჭარბა.

თუ 1966 წელს სასუქ პუნქტზე რაიონში მთლიანად წარმოებული ღორის ხორციდან 21,2 პროცენტი მოდიოდა, 1967 წელს ეს ციფრი 40 პროცენტამდე გაიზარდა.

სამი წლის მანძილზე ღორების სასუქი პუნქტის საერთო მოგებამ 120.605 მანეთი შეადგინა, ხოლო მეღორეობიდან კოლმეურნეობათა ზარალმა — 482 ათასი მანეთი.

პუნქტმა კარგი შედეგებით დაამთავრა 1968 წელი. 500 ცენტნერის ნაცვლად 560 ცენტნერი ღორის ხორცი აწარმოვა და 50 ათასი მანეთი მოგება მიიღო.

ამჟამად უკვე არის საზაფხულო სასუქი ფარდული 1.000 სული ღორისათვის. მალე შეუდგებიან შენობის გადახურვას და ახლის აშენებას 60 დედა-ღორისათვის. წლის ბოლოსათვის ეს შენობები 150 ღორს დიტევს. აქვე იქნება საკვების შესაზადებელი საამქრო ცხელი წყლით.

პუნქტი კარგ პირობებშია ზაფხულში. ლიახვის წყალი არხებით პირდაპირ საზაფხულო ფარდულებში გადის, რაც სისუფთავის საუკეთესო პირობებს ქმნის. წყლის მიწოდება ჰირს ზამთრობით. ამიტომ მალე მდინარე ლიახვზე წყალსაქაჩი მოეწყობა.

კიდევ რამდენიმე წელი, და ბორის საკოლმეურნეობათაშორისო სასუქი პუნქტი მთლიანად შეასრულებს რაიონის კოლმეურნეობებს ღორის ხორცის წარმოების გეგმას. ბორელების მაგალითი მისაბაძია.

მაყვალა ოქროპირიძე,
ბორის რაიონი.

თელავის რაიონის მეთესლეობის სახელმწიფო ინსპექციამ საგაზაფხულო თესვისათვის უკვე მოამზადა 1798 ცენტნერი სიმინდის თესლი ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 1808 ცენტნერისა, 40 ცენტნერი ლობიოს თესლი ნაცვლად 18 ცენტნერისა, 25 ცენტნერი მზესუმზირას თესლი და სხვ. სურათზე: (მარცხნიდან) ლაბორანტი ნ. ვარაზაშვილი, აგრონომ-მეთოდისტი ე. გონიაშვილი და ლაბორანტი ე. მამაგულაშვილი ამოწმებენ ლობიოს თესლის ხარისხს.
ფოტო მ. თელიაშვილისა (საქდესის ფოტოქრონიკა).

მოვუარეთ საყვარელ ადგილებს

ცხინვალელთა საყვარელი ადგილებია „მუხის ჭალა“ და „ზღუდრის ტყე“. მუშა-მოსამსახურეთა ხუთდღიან სამუშაო კვირაზე გადასვლის შემდეგ მათი მნიშვნელობა უფრო გაიზარდა. როგორ არის მოვლილი ხალხის დასასვენებელი ადგილები?

ცხინვალელებს კარგად ახსოვთ, როგორ იცავდნენ ზღუდრის ფერდობზე გაშენებულ მწვანე ნარგავებს. იქ ბრაკონიერი და პირუტყვი ვერ გაიჭაჭანებდა. ახლა, პირიქით, უპატრონობით ნაკრძალის ჩრდილოეთი ნაწილი იჩეხება და ნადგურდება. ნაკრძალის მცველი სიმონ ქელეხსაევი ნაცვლად იმისა, რომ ტყეს გაუფრთხილდეს, თვითონ აყენებს ზიანს— მისი პირუტყვი თავისუფლად დადადადრდობს იქ, აფუქებს და ანადგურებს ახალგაზრდა ნარგავებს. დაახლოებით ასევე იქცევიან ცხინვალის მწვანე ზიდამოების სხვა მცველებიც — მინაგო ბაგაევი და ანიზა ცხოვრებოვი. გარდა ამისა, ნარგავები დაავადებულია კოკრის ჭამიით. გულსატკენია, რომ მათ მკურნალობაზე არავინ ფიქრობს.

ყოველივე ამას უნდა დამატოს ისიც, რომ „მუხის ჭალაში“ ანტისანიტარია გამეფებული. ზაფხულობით ამ ადგილს ბევრი ხალხი ეტანება. ანაგვიანებენ იქაურობას, გამწმენდი კი არავინ არის, ხანძრის გაჩენის საშიშროებაც იქმნება

ცხინვალელ მშრომელთა ინტერესები მოითხოვს, რომ მათს საყვარელ ადგილებს მეტი ყურადღება მიექცეს. მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა გაუმჯობესდეს.

ა. მოწოფელიძე.
ძ. ცხინვალი.

ხელისმოწერა ელის...

პატივცემული რედაქციავ, ვცხოვრობთ ქ. თბილისის შაუმიანის ქუჩაზე № 73 სახლში. აღნიშნულ სახლში 50 ოჯახია და თითქმის ყველას აქვს გამოწერილი გაზეთი „კომუნისტი“ და სხვა რესპუბლიკური გაზეთები. სამწუხაროდ, 4 იანვრიდან არ მოგვიღია გამოწერილი გაზეთები. მივაკითხეთ მე-20 საფოსტო განყოფილების გამგეს ს. ტურიკოვს. მან გვიპასუხა: რა ვქნათ, თქვენი უბნის გაზეთების დამტარებელი ავად არისო. გთხოვთ დაგვიხმაროთ გაზეთების რეგულარულად მიღების მოგვარების საქმეში.

შაუმიანის ქ. № 73 სახლის მცხოვრებლები: ა. ბადალაშვილი, ჯ. სამხარაძე, ა. პირცხალია, გ. ჯარმელაშვილი, ბ. ხიზანიშვილი, მ. ანანოთაშვილი.

წერილში აღნიშნული ფაქტების შესამოწმებლად მივაკითხეთ თბილისის მე-20 საფოსტო განყოფილებას. მისმა გამგემ ს. ტურიკოვმა გვითხრა, რომ შაუმიანის ქ. № 73 სახლის მცხოვრებლებს ემსახურება დამტარებელი ს. ჩოპაოვი, რომელიც 7 იანვრიდან ავად არის და 30 იანვრისათვისაც სამუშაოდ არ გამოსულა, ამიტომ უკანასკნელ დღეებში გაზეთების სხვა დამტარებელი გ. ბირკაძემ, ლ. ხატლერმა, მ. ამნოთაშვილმა გაანაწილდეს: იძულებული ვართ ფოსტის განყოფილებიდან ჩვენ თვითონ მოვიტანოთ გაზეთები, მაგრამ ხშირად იქაც არ გვაძლევენ...

შევხვდით ასეთ ფაქტსაც. განყოფილებაში ეყარა 24 იანვრიდან დაურიგებელი გაზეთები.

წესის მიხედვით საფოსტო განყოფილება გაზეთებს უნდა იღებდეს დილის 7 საათსა და 30 წუთზე. ჟამტრფოდან ამ წესს არავინ ემორჩილება. მაგალითად, 23 იანვარს გაზეთები მიიღეს 17 საათზე, 24 იანვარს — 14 საათზე, 30 იანვარს — 11 საათსა და 35 წუთზე. ასეთი ფაქტები თითქმის ყოველდღეა.

მოსკოვის პროსპ. № 1 მცხოვრებმა ჭარხალაშვილმა გამოიწერა გაზეთები. პირველი იანვრიდან გაზეთის ფოლდერში იყო. გადიოდა დღეები, მაგრამ გაზეთი არსაიდან ჩანდა. განყოფილებამ მხოლოდ 30 იანვარს მიიღო დატარების ბარათი ჭარხალაშვილისათვის გაზეთის გასაგზავნად. სად იყო ეს საბუთი მანამდე? მსგავსი ფაქტები ბევრია.

თვითეულ დამტარებელს დაახლოებით 40-45 კილოგრამი წონის ყურნალ-გაზეთების ზიდვა უხდება. ცხადია, ასეთი საბუთაოს შესრულება უძნელდებათ. საფოსტო განყოფილების გაკარგულებაში ყოველდღე პირველ საათამდეა ერთი მანქანა, რომლითაც უნდა გადაზიდონ გაზეთები და მიაწოდონ ხელმომწერლებს. მაგრამ რა ფასი აქვს ამას, როცა საფოსტო განყოფილებაში გაზეთები გაანაწილებლად ნაცვლად 7 საათისა და 30 წუთისა 11 და ზოგჯერ 5 საათზე მიაქვთ.

განყოფილებაში, სადაც გაზეთების განაწილება ხდება, ოთახი ძალიან პატარაა. ეხეკი ხელს უშლის საფოსტო განყოფილების ოპერატიულ მუშაობას.

ზ. ჭოჭუა.

წერილი კომენტარით

როდემდის?

ბანა ერთხელ და ორჯერ, ზამთრის უკანასკნელ დღეებში მაინც თითქმის სასტემად იქცა ჩვენს ოჯახებში (კალეულნის ქუჩა, № 20, 22) ახალი ჟურნალ-გაზეთების დაგვიანებით მიღება. ეს მაშინ, როცა ყოველ დილით მოუთმენლად ველით ჩვენს მეგობარს — ცოცხალ გაზეთს.

ჩვენს გულისტკივილით გამოთქმულ საყვედურზე ლენინის რაიონის კავშირგაბმულობის პირველ განყოფილებაში გვიპასუხეს, ზამთრის ბრალიაო.

ხოლო 6 თებერვალსაც, როცა თბილისში შესანიშნავი ამინდი იდგა, ახალი გაზეთები კვლავ დაგვიანებით (6 საათსა და 30 წუთზე) მოგვიტანეს.

სხვათა შორის კალეულნის ქუჩა, სადაც ჩვენ ვცხოვრობთ, არც ისე შორს არის ფოსტიდან.

კვლავ მივაკითხეთ კავშირგაბმულობის განყოფილებას.

— რა ვქნათ, ფოსტალიონები არ გვყოფნის! — ასე გვიპასუხეს ამჟერად.

მერე და ხელისმოწერი რა შუაშია? როდემდის გაგრძელდება ასე?

ზ. ვაშაგაშვილი,
უ. მიშელაძე.

რედაქციისაგან. „კომუნისტის“ წარმომადგენელმა ადგილზე შეამოწმა მკითხველთა წერილში დასახელებული ფაქტები, ისინი მართალი აღმოჩნდა. აღსანიშნავია, რომ თბილისის ლენინის რაიონის კავშირგაბმულობის პირველი განყოფილება მოთავსებულია ძველ, ვიწრო შენობაში. ჟურნალ-გაზეთების განაწილება ფოსტალიონებს შორის ხდება კლიენტთა დარბაზშიც. ამ განყოფილებას აკლია შტატით გათვალისწინებული შვიდი ფოსტალიონი.

ყოველივე ამის გამო ფერხდება ხელმომწერთათვის გაზეთების მიტანა, რაც მკითხველთა სამართლიან უკმაყოფილებას იწვევს.

ვფიქრობთ, საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის სამინისტრო მიიღებს საჭირო ზომებს აღნიშნული განყოფილების მუშაობის გასაუმჯობესებლად, მკითხველთა სამართლიანი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად.

გაგვიხილავთ პოეტ რუსთაველის სანგრევრების პრემიაზე ნარდგენილ ნაბარმოებებს

ქართული კულტურის მრავალ თავდადებულ მოღვაწეთა შორის გამორჩეულნ ისეთნი, რომელთაც თავისი მაღალი ნიჭიერებით, დაუღალავი შრომითა და უანგარო მოქალქეობრივობით გადამწყვეტი როლი შეასრულეს ეროვნული კულტურის აღორძინება-განვითარებაში. ასეთ პიროვნებათა რიცხვი არც თუ ძალიან ბევრია, და როდესაც ვლაპარაკობთ რომელიმე მათგანზე, უნებურად ფფიქრობთ, — რამდენს დაკარგვდა ქართული კულტურა, ეს ქომაგი და მოამაგე რომ არ გასჩენოდა.

ძნელია ვინმეს ასეთი მაღალი შეფასება მისცეთ, მაგრამ როდესაც თვალს გადაავლებთ ანდრია ბალანჩივაძის მიერ ქართულ მუსიკაში გაწეულ ღვაწლს, ასეთ პიროვნებად მისი დასახელება არ გაგიჭირდებათ.

ანდრია ბალანჩივაძე უაღრესად თავისებური პიროვნებაა. უწინარეს ყოვლისა ის გამოჩენილი საბჭოთა კომპოზიტორია, ფართო და ღრმა განათლების მუსიკოსი, შესანიშნავი პედაგოგი, დიდი მოქალაქე და ღრმად ჰუმანური ადამიანი. ის გასლავთ ძე ქართული პროფესიული მუსიკის ერთ-ერთი ფუძემდებლის და მესვეურის მელიტონ ბალანჩივაძისა.

ამჟამად ანდრია ბალანჩივაძე თავისი მოღვაწეობის იმ საფეხურზე იმყოფება, როდესაც მოღვაწე აჯამებს თავის განვლილ გზას. მეტ წილ შემოთხვევებში ამ საფეხურიდან მოხუცებულობა იწყება ხოლმე, მაგრამ არიან ისეთი ადამიანები, რომელთა საქმიანობას წლები კი არ ფიტავს, არამედ უფრო ამდიდრებს. ანდრია ბალანჩივაძეც ასეთი ადამიანია. იგი შედის თავისი შემოქმედებისა და მოღვაწეობის ბრძნელ სტადიაში.

ეს ის სტადიაა, როდესაც დიდი მოღვაწე თავისი არსებობით ამინდს ქმნის კულტურის ამა თუ იმ დარგში.

ანდრია ბალანჩივაძეს თავისი ნაწარმოებებით მართლაც და ბევრჯერ შეუცვლია ქართული მუსიკის ტაროსი. მაგრამ ამ შემთხვევაში აღვნიშნავთ ხოლოდ, რომ ცხოვრებამ იგი ქართული მუსიკის საჭეთან დააყენა და მიანდო მას ქართული მუსიკის გზისკენ ეკვის მძიმე ტვირთი.

მართალია, რომ ბალანჩივაძის მოღვაწეობა მრავალ მდინარესა და ნაკადულს შეიცავს, მაგრამ მათში ყველაზე მთავარი მაინც შემოქმედებაა. შემოქმედება მუდამ იყო და დღესაც რჩება მისი მოღვაწეობის ყველაზე ძლიერ და ყველაზე უფრო ბასრ იარაღად. ამიტომ არის, რომ ის ყველაზე უფრო დიდი, საყვარელი და ტკბილი შემოქმედებაშია.

ახალგაზრდობაში ანდრია ბალანჩივაძემ ლენინგრადის მუსიკალური სკოლა გაიარა. ნიჭიერებითა და მაღალი ერუდიციით დაჯილდოებულმა სტუდენტმა დიდი ცოდნისა და გამოცდილების შეძენა მოახერხა. თავის სამშობლოში ის დაბრუნდა ჯერ კიდევ სრულიად ახალგაზრდა, მაგრამ ღრმად და უაღრესად ფართოდ განსწავლული კომპოზიტორი და შესანიშნავი პიანისტი. ის ქართულ მუსიკაში მოვიდა როგორც დასრულებული პროფესიონალი და ასეთი თვალით დაუწყო შეფასება და ათვისება თავის მშობლიურ მუსიკას. ძალიან საინტერესოა მისი ცხოვრების ეს პერიოდი, როდესაც არა მარტო გულაყოლილი, არამედ უკვე დიდი პროფესიონალი მიხვდა ქართული სიმღერის სიდიადეს, მის უძირო სიღრმეს. იგი თავდადებულებით ჩაეშვა ქართული ხალხური მუსიკის უძირო ზღვაში, სადაც დღემდე განაგრძობს ფუსფუსს როგორც მუშა ფუტკარი.

ანდრია ბალანჩივაძის შემოქმედებას გარიერაციდან დღემდე ქართული პანჯი არ ჩამოშორებია, მუდამ გვერდზე უდგას, როგორც ღვიძლი და ნათესავი. რომელი ერთი მისი ნაწარმოები ჩამოთვალოთ, რომლითაც ბალანჩივაძემ გაამდიდრა და აღამაღლა ჩვენი პროფესიული მუსიკა. ხშირად მისი ახალი ნაწარმოებები ახალ დარგებს ამკვიდრებდა და ახალ მიმართულებებს იძლეოდა ქართულ მუსიკაში.

გავიხსენოთ ბალეტი „მთების გულ“, რომლითაც საფუძველი ჩაეყარა ქართულ ბალეტს. ან გავიხსენოთ მისი პირველი სიმფონია, რომელმაც გზა გაუხსნა ქართულ სიმფონიურ მუსიკას და განვითარების ახალი პერსპექტივები დაუსახა, ხოლო რაც შეეხება ქართული მუსიკის საშორეპპინო ძარნს, მისი განვითარება ძირითადად ხომ ბალანჩივაძის სახელთან არის დაკავშირებული!

მეტად საგულისხმოა, რომ თემატურად მისი შემოქმედება თითქმის ყოველთვის საქართველოსთან არის დაკავშირებული. მერე და რა სასიამოვნოა [illegible] ... ფორტეპიანო ბალადა „გუშინ შვიდნი გურჯანელნი“. როგორ მოგწონთ „გუშინ შვიდნი გურჯანელნი“ და როიალი! ჩვენში ეს სახელწოდება ისეა გამჯდარი, რომ უსიმღერად ვერც წარმოვიდგენთ. ბალანჩივაძე კი მას როიალისათვის ამუშავებს და იმასვე აჩქმეულ, რაც სიმღერას ჰქვია. საკითხის ასეთ გადაწყვეტაში არის რაღაც სათუთი პრეტენზია. პრეტენზია არა ავტორისა, არამედ ავტორი ამ პრეტენზიას თვით სიმღერას ანიჭებს, ხედავს რა მის უფლებებს სიმღერის ფარგლებს გარეთაც.

მე-4 საფორტეპიანო კონცერტის შესახებ ლაპარაკის დროს მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და დავასახელო მისი მეტად ნიჭიერი ინტერპრეტატორი და პროპაგანდისტი, შესანიშნავი ახალგაზრდა მუსიკოსი — პიანისტი ჯარჯი ბალანჩივაძე, შვილი ანდრია მელიტონის-ძისა... რაც შეეხება საორკესტრო მინიატურებს, ისინიც საქართველოს მიმანიშნებელ მუსიკალურ სურათებს წარმოადგენენ: „ჩანბი“, „ლეილა“, „სალამური“. ამ საორკესტრო მინიატურებსაც ჰყავთ თავიანთი წინამორბედები. გავიხსენთ პოეტური აღმაფრენით დაწერილი „რიწის ტბა“. ზემოთ აღნიშნული მინიატურების პარტიტურები თითქოს ოქრომჭედლის ხელით არის ნაკეთები. მათს მუსიკას ახასიათებს სინატიფე და მათს საერთო ჟღერადობაში იგრძნობა ამ ინსტრუმენტების პატივისცემა და სიყვარული.

სავსებით ბუნებრივია, რომ აღნიშნული ნაწარმოებები წარდგენილი არიან რუსთაველის პრემიის მოსაპოვებლად.

არჩილ ჩიმაკაძე,
კომპოზიტორი, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე.

სამოზლო მინის სურნელი

ფიქრები ანდრია გალანჩივაძის შემოქმედებაზე

◆

ქართული კულტურის მრავალ თავდადებულ მოღვაწეთა შორის გამორჩეულნ ისეთნი, რომელთაც თავისი მაღალი ნიჭიერებით, დაუღალავი შრომითა და უანგარო მოქალქეობრივობით გადამწყვეტი როლი შეასრულეს ეროვნული კულტურის აღორძინება-განვითარებაში. ასეთ პიროვნებათა რიცხვი არც თუ ძალიან ბევრია, და როდესაც ვლაპარაკობთ რომელიმე მათგანზე, უნებურად ფფიქრობთ, — რამდენს დაკარგვდა ქართული კულტურა, ეს ქომაგი და მოამაგე რომ არ გასჩენოდა.

ძნელია ვინმეს ასეთი მაღალი შეფასება მისცეთ, მაგრამ როდესაც თვალს გადაავლებთ ანდრია ბალანჩივაძის მიერ ქართულ მუსიკაში გაწეულ ღვაწლს, ასეთ პიროვნებად მისი დასახელება არ გაგიჭირდებათ.

ანდრია ბალანჩივაძე უაღრესად თავისებური პიროვნებაა. უწინარეს ყოვლისა ის გამოჩენილი საბჭოთა კომპოზიტორია, ფართო და ღრმა განათლების მუსიკოსი, შესანიშნავი პედაგოგი, დიდი მოქალაქე და ღრმად ჰუმანური ადამიანი. ის გასლავთ ძე ქართული პროფესიული მუსიკის ერთ-ერთი ფუძემდებლის და მესვეურის მელიტონ ბალანჩივაძისა.

ამჟამად ანდრია ბალანჩივაძე თავისი მოღვაწეობის იმ საფეხურზე იმყოფება, როდესაც მოღვაწე აჯამებს თავის განვლილ გზას. მეტ წილ შემოთხვევებში ამ საფეხურიდან მოხუცებულობა იწყება ხოლმე, მაგრამ არიან ისეთი ადამიანები, რომელთა საქმიანობას წლები კი არ ფიტავს, არამედ უფრო ამდიდრებს. ანდრია ბალანჩივაძეც ასეთი ადამიანია. იგი შედის თავისი შემოქმედებისა და მოღვაწეობის ბრძნელ სტადიაში.

ეს ის სტადიაა, როდესაც დიდი მოღვაწე თავისი არსებობით ამინდს ქმნის კულტურის ამა თუ იმ დარგში.

ანდრია ბალანჩივაძეს თავისი ნაწარმოებებით მართლაც და ბევრჯერ შეუცვლია ქართული მუსიკის ტაროსი. მაგრამ ამ შემთხვევაში აღვნიშნავთ ხოლოდ, რომ ცხოვრებამ იგი ქართული მუსიკის საჭეთან დააყენა და მიანდო მას ქართული მუსიკის გზისკენ ეკვის მძიმე ტვირთი.

მართალია, რომ ბალანჩივაძის მოღვაწეობა მრავალ მდინარესა და ნაკადულს შეიცავს, მაგრამ მათში ყველაზე მთავარი მაინც შემოქმედებაა. შემოქმედება მუდამ იყო და დღესაც რჩება მისი მოღვაწეობის ყველაზე ძლიერ და ყველაზე უფრო ბასრ იარაღად. ამიტომ არის, რომ ის ყველაზე უფრო დიდი, საყვარელი და ტკბილი შემოქმედებაშია.

ახალგაზრდობაში ანდრია ბალანჩივაძემ ლენინგრადის მუსიკალური სკოლა გაიარა. ნიჭიერებითა და მაღალი ერუდიციით დაჯილდოებულმა სტუდენტმა დიდი ცოდნისა და გამოცდილების შეძენა მოახერხა. თავის სამშობლოში ის დაბრუნდა ჯერ კიდევ სრულიად ახალგაზრდა, მაგრამ ღრმად და უაღრესად ფართოდ განსწავლული კომპოზიტორი და შესანიშნავი პიანისტი. ის ქართულ მუსიკაში მოვიდა როგორც დასრულებული პროფესიონალი და ასეთი თვალით დაუწყო შეფასება და ათვისება თავის მშობლიურ მუსიკას. ძალიან საინტერესოა მისი ცხოვრების ეს პერიოდი, როდესაც არა მარტო გულაყოლილი, არამედ უკვე დიდი პროფესიონალი მიხვდა ქართული სიმღერის სიდიადეს, მის უძირო სიღრმეს. იგი თავდადებულებით ჩაეშვა ქართული ხალხური მუსიკის უძირო ზღვაში, სადაც დღემდე განაგრძობს ფუსფუსს როგორც მუშა ფუტკარი.

ანდრია ბალანჩივაძის შემოქმედებას გარიერაციდან დღემდე ქართული პანჯი არ ჩამოშორებია, მუდამ გვერდზე უდგას, როგორც ღვიძლი და ნათესავი. რომელი ერთი მისი ნაწარმოები ჩამოთვალოთ, რომლითაც ბალანჩივაძემ გაამდიდრა და აღამაღლა ჩვენი პროფესიული მუსიკა. ხშირად მისი ახალი ნაწარმოებები ახალ დარგებს ამკვიდრებდა და ახალ მიმართულებებს იძლეოდა ქართულ მუსიკაში.

გავიხსენოთ ბალეტი „მთების გულ“, რომლითაც საფუძველი ჩაეყარა ქართულ ბალეტს. ან გავიხსენოთ მისი პირველი სიმფონია, რომელმაც გზა გაუხსნა ქართულ სიმფონიურ მუსიკას და განვითარების ახალი პერსპექტივები დაუსახა, ხოლო რაც შეეხება ქართული მუსიკის საშორეპპინო ძარნს, მისი განვითარება ძირითადად ხომ ბალანჩივაძის სახელთან არის დაკავშირებული!

მეტად საგულისხმოა, რომ თემატურად მისი შემოქმედება თითქმის ყოველთვის საქართველოსთან არის დაკავშირებული. მერე და რა სასიამოვნოა [illegible] ... ფორტეპიანო ბალადა „გუშინ შვიდნი გურჯანელნი“. როგორ მოგწონთ „გუშინ შვიდნი გურჯანელნი“ და როიალი! ჩვენში ეს სახელწოდება ისეა გამჯდარი, რომ უსიმღერად ვერც წარმოვიდგენთ. ბალანჩივაძე კი მას როიალისათვის ამუშავებს და იმასვე აჩქმეულ, რაც სიმღერას ჰქვია. საკითხის ასეთ გადაწყვეტაში არის რაღაც სათუთი პრეტენზია. პრეტენზია არა ავტორისა, არამედ ავტორი ამ პრეტენზიას თვით სიმღერას ანიჭებს, ხედავს რა მის უფლებებს სიმღერის ფარგლებს გარეთაც.

მე-4 საფორტეპიანო კონცერტის შესახებ ლაპარაკის დროს მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და დავასახელო მისი მეტად ნიჭიერი ინტერპრეტატორი და პროპაგანდისტი, შესანიშნავი ახალგაზრდა მუსიკოსი — პიანისტი ჯარჯი ბალანჩივაძე, შვილი ანდრია მელიტონის-ძისა... რაც შეეხება საორკესტრო მინიატურებს, ისინიც საქართველოს მიმანიშნებელ მუსიკალურ სურათებს წარმოადგენენ: „ჩანბი“, „ლეილა“, „სალამური“. ამ საორკესტრო მინიატურებსაც ჰყავთ თავიანთი წინამორბედები. გავიხსენთ პოეტური აღმაფრენით დაწერილი „რიწის ტბა“. ზემოთ აღნიშნული მინიატურების პარტიტურები თითქოს ოქრომჭედლის ხელით არის ნაკეთები. მათს მუსიკას ახასიათებს სინატიფე და მათს საერთო ჟღერადობაში იგრძნობა ამ ინსტრუმენტების პატივისცემა და სიყვარული.

სავსებით ბუნებრივია, რომ აღნიშნული ნაწარმოებები წარდგენილი არიან რუსთაველის პრემიის მოსაპოვებლად.

არჩილ ჩიმაკაძე,
კომპოზიტორი, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე.

ქვეყანა ემზადება ი. ა. კრილოვის იუბილესათვის

13 თებერვალს სრულდება დიდი რუსი იგავთმწერლის ი. ა. კრილოვის დაბადების 200 წლისთავი.

იუბილესათვის „მილიონიანი ტირაჟებით გამოვა იგავთმწერლის ნაწარმოებთა ახალი კრებულები, მისი შემოქმედებისადმი მიძღვნილი წიგნები. სრულიად საკავშირო ფირმა „მელოდია“ უშვებს კრილოვის იგავ-არაკების ჩანაწერებს ცნობილ მსახიობთა შესრულებით. მწერლის ბევრი სიცოცხლეში გამოცემული და იშვიათი გამოცემა გამოფენილი იქნება ექსპოზიციებში, რომლებსაც ამზადებენ სსრ კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სახელმწიფო ბიბლიოთეკა და სახელმწიფო ლიტერატურული მუზეუმი.

(საქდესის კორ.).

კომუნისტი
№ 3-ის გვერდი, სამშაბათი,
11 თებერვალი, 1969 წ.

ოსტროვსკიზმი ლენინიზმის მტერია

ისტორიული განვითარების თანამედროვე ეტაპს, როგორც სკკ ცენტრალური კომიტეტის 1968 წლის ამრილის პლენუმმა აღნიშნა, ახასიათებს კაპიტალიზმსა და სოციალიზმს შორის იდეოლოგიური ბრძოლის მკვეთრი გამწვავება. ორი ურთიერთსაწინააღმდეგო სოციალურ-ეკონომიური სისტემის ბრძოლაში, რაც თავისი მასშტაბითა და ინტენსიურობით წინანდელთან შედარებით უმაგალითოა, ჩვენი იდეური მოწინააღმდეგეები, რომლებიც ერაეთარ საშუალებას არ თაკილობენ, თაეიანთ იარაღად ტროცკიზმსაც იყენებენ.

ტროცკისა და მის მომხრეთა ნაწერებში დახმარებით ანტიკომუნისტები, რევიზიონისტები, რეფიგატები ამახინჯებენ სიმართლეს სოციალისტური რევოლუციისა და სოციალიზმის შესახებ, აყალბებენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ისტორიას.

ისტორიამ უკვე დიდი ხანია გამოუტანა ტროცკიზმს თავისი განაჩენი. ტროცკის თანამედროვე მიმდევრები, ურუგვაის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის როდნეი არისმენტის ხატოვანი თქმით, წარმოადგენენ გუშინ დაღუპული გემის ნამსხვრევებს, ჰუპყიან ქაფს მსოფლიო სოციალისტური რევოლუციის ტალღებზე.

მაგრამ მსოფლიო ისპარეზზე დეოლოგიური ბრძოლის გამწვავების პირობებში, როცა ჩვენი იდეური მოწინააღმდეგენი ცდილობენ მოახდინონ ამ გაკოტრეებული მიმდინარეობის რეაბილიტაცია, ხოლო ზოგიერთ ქვეყნებში ტროცკისტული ჯგუფები ჯერ კიდევ ასრულებენ მუშათა მოძრაობაში „მეხუთე კოლონის“ როლს, საჭიროა ვიცოდეთ ტროცკიზმის პოლიტიკური სახე.

ვ. ი. ლენინი, ჩვენი პარტია ოპორტუნიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდნენ ტროცკიზმის მხილებას. ამიტომ მკითხველთა ფართო წრე ინტერესით შეხვდა ცხოვას, რომ გამოვიდა კრებული „ტროცკიზმი ლენინიზმის მტერია“*.

კრებულში შეტანილი ვ. ი. ლენინის ნაწარმოებები (მთლიანად ან ნაწყვეტები) და სკკპ დოკუმენტები — ცენტრალური კომიტეტის ყრილობების, კონფერენციებისა და პლენუმების რეზოლუციები — განსაზღვრავენ ტროცკიზმის არსს, აშკარავებენ ამ ოპორტუნისტულ, ანტიმარქსისტული მიმდინარეობის ფილოსოფიური და პოლიტიკური პოზიციების უსაფუძვლობას. ისინი მკაფიოდ გვიჩვენებენ ლენინური პარტიის შეუოგებელ ბრძოლას ტროცკიზმის წინააღმდეგ პროლეტარული რევოლუციისა და სოციალისტური მშენებლობის თეორიისა და პრაქტიკის ძირეულ საკითხებში. დამატების სახით კრებულში შეტანილია ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციების დადგენილებები, რომლებიც ერთსულოვნად გმობენ ტროცკიზმს და იწონებენ პარტიის ხაზს ლენინიზმისადმი ამ მტრული მიმდინარეობის მიმართ.

ტროცკიზმის „ქვაკუთხედებია“ ანტიმარქსიზმი, რევოლუციური ბრძოლისა და სოციალისტური მშენებლობის კარდინალურ საკითხებში ბოლშევიკური პარტიის სტრატეგიისა და ტაქტიკის რევიზია, იდეა ერთ ქვეყანაში სოციალიზმის აშენების შეუძლებლობის შესახებ, მისი საკუთარი რევოლუციური ძალების რწმენის უქონლობა, ინტერნაციონალიზმი, ანტიპარტიული ფრაქციული ბრძოლა.

ტროცკიზმის წარმოებრეფუაზიული არსი მკაფიოდ იჩენდა ხოლმე თავს ამ ოპორტუნისტული მიმდინარეობის წინააღმდეგ ჩვენი პარტიის ბრძოლის ყველა ეტაპზე. უკვე რსდპპ II ყრილობაზე ტროცკი გამოვიდა ლენინური ხაზის წინააღმდეგ საპროგრამო და ორგანიზაციულ საკითხებში, იდგა პროლეტარიატის დიქტატურის უარყოფის პოზიციაზე. იცავდა წესდების პირველი პარაგრაფის მარტოვისეულ ფ

ლენინგრადის უნივერსიტეტი 150 წლისაა

რუსული მეცნიერების ჩირაღდანი

ლენინგრადი, უნივერსიტეტის სანაპირო, 11. აქ ახლა მოდის მსოფლიოს მრავალ ენაზე დაწერილი ასობით მისასალმებელი წერილი და დეპეშა. ლენინგრადის უნივერსიტეტს საუკუნენახევარი უსრულდება.

საკვირველი როდია, რომ ეს ფოსტა ასე დიდია — მარტო საბჭოთა ხელისუფლების წლების მანძილზე იუბილარმა უმაღლესმა სასწავლებელმა მოამზადა უმაღლესი კვალიფიკაციის 80 ათასი სპეციალისტი. ახლა მის 14 ფაკულტეტზე სწავლობს დაახლოებით 20 ათასი სტუდენტი. მათ შორის ათასამდე სტუდენტი, ასპირანტი და სტაჟიორი, მსოფლიოს 54 ქვეყნიდან ჩამოვიდა. ესენი არიან მომავალი ფიზიკოსები, ბიოლოგები, მათემატიკოსები, ისტორიკოსები, გეოლოგები, ჟურნალისტები, აღმოსავლეთმცოდნეები, ეკონომისტები. ყველა სპეციალობას ვერ ჩამოთვლი — ორასზე მეტია.

ჩვენ ვიმყოფებით ლენინგრადის ა. ა. ჟდანოვის სახელობის ლენინის ორდენოსანი სახელმწიფო უნივერსიტეტის მთავარ შენობაში. ეს არის ყოფილი პეტრეს 12 კოლეგია. იგი აშენდა მეთვრამეტე საუკუნის დამდეგს დომენიკო ტრეზინის პროექტით. აქ, ხატოვნად რომ ვთქვათ, არის შტაბ-ბინა, სადაც განლაგებულია რექტორატი, აუდიტორია, სახელმსწავლო, სამკითხველოები, უზარმაზარი წიგნსაცავი და მთელი რიგი ლაბორატორიები.

უნივერსიტეტშია პორტრეტების ცნობილი გალერეა. იგი გვაცნობს მის შესანიშნავ ალრდილებს, რომლებიც რუსული მეცნიერების სიამაყე გახდნენ. გალერეას ხსნის რუსეთის სფსრ სახალხო მხატვრის ვ. ორეშნიკოვის ტილო „ვ. ი. ლენინი გამოცდაზე უნივერსიტეტში". ამ ტილოზე ადმეფდილია საგულისხმო მოვლენა.

...ახალგაზრდა ვლადიმერ ულიანოვი პეტერბურგში ჩამოვიდა 1891 წელს იუბილიულ ფაკულტეტზე გამოცდების ჩასაბარებლად. იგი ერთადერთი იყო იმათთაგან, ვინც ყველა სავალნო უმაღლესი შეფასება დაიმსახურა. პეტერბურგის უნივერსიტეტის ექსტერნს ვ. ულიანოვს მიენიჭა პირველი ხარისხის დიპლომი.

გალერეის ექსპონატები მოგვაგონებენ, რომ უნივერსიტეტში სწავლობდა ვ. ი. ლენინის უფროსი ძმა ალექსანდრე. ნიჭიერი მკვლევარი საკონკურსო ნაშრომისთვის დაჯილდოებული იყო ოქროს მედლით. როგორც ცნობილია, ეს შამაცი რევოლუციონერი 1887 წელს შლისელბურგის ციხე-სიმაგრეში მეფე ალექსანდრე მესამეზე თავდასხმის ცდისათვის ხიკვდილით დასჯეს.

უნივერსიტეტში იცავდა ნ. გ. ჩერნიშევსკი თავის სამაგისტრო დისერტაციას „სინამდვილისადმი ხელოვნების ესთეტიკური დამოკიდებულება", აქ სწავლობდა დ. ი. პისარევი, სტუდენტობის წლები აქ გაატარა რუსეთში სოციალ-დემოკრატიული ჯგუფების ერთ-ერთმა პირველმა ორგანიზატორმა, ბულგარეთის მარქსისტული პარტიის მომავალმა დამაარსებელმა დიმიტრი ბლაგოევმა.

დერეფნის ფართო ფანჯრებიდან ეზოში შეიძლება დავინახოთ ორსართულიანი „რექტორის სახლი". აქ თავისი პაპის, ცნობილი ბოტანიკოსისა და პეტერბურგის უნივერსიტეტის რექტორის ა. ნ. ბეკეტოვის ოჯახში იზრდებოდა მომავალი შესანიშნავი პოეტი, ისტორია-ფილოლოგიის ფაკულტეტის აღზრდილი ალექსანდრე ბლოკი.

იუბილარმა უმაღლესმა სასწავლებელმა ქვეყანას მისცა ი. პ. პავლოვი, კ. ა. ტიმირიაზევი, ა. ს. პოპოვი. მემორიალური დაფა შენობაზე მოგვაგონებს: აქედან რადიოს გამომგონებელმა გადასცა მსოფლიოში პირველი რადიოგრამა.

თუ დერეფანში საატაკო დარბაზს ჩავუვლით და პირველ სართულზე ჩავალთ, კიბე მივიყვანს დ. ი. მენდელეევის ბინასთან, რომელიც ახლა მუზეუმად არის გადაქცეული. დიდი მეცნიერი სამ ათწლეულზე მეტ ხანს დაკავშირებული იყო უნივერსიტეტთან. ამ ოთახებში იბადებოდა ქიმიური ელემენტების პერიოდული კანონი — ერთ-ერთი უდიდესი აღმოჩენა ბუნებისმეტყველებაში, რომელსაც ფ. ენგელსმა მეცნიერული გმირობა . უწოდა.

ახლა წლის წინათ პეტერბურგის უნივერსიტეტში რუსეთის ქიმიკოსთა საზოგადოების სხდომაზე 1869 წლის მარტში დ. ი. მენდელეევმა გააკეთა მოხსენება ახალი კანონის შესახებ.

განვაგრძოთ გზა „მთავარ ქუჩაზე". იგი საშუალებას გვაძლევს თვალნათლივ წარმოვიდგინოთ რუსეთის მეცნიერების უდიდეს მომართულებათა განვითარება. გასულ და ახლანდელ საუკუნეებში. აი ბ. ლ. ჩებიშევის — მსოფლიოში სახელმოხვეჭილი პეტერბურგის მათემატიკური სკოლის ფუძემდებელის, ი. მ. სეჩენოვის — „რუსული ფიზიოლოგიის მამის" ბიუსტები.

ლენინგრადის უნივერსიტეტში ს. ვ. ლებედევმა მიიღო პირველი ხელოვნური კაუჩუკი და შეიმუშავა მისი დამზადების სამრეწველო წესი. აქ შექმნა თეორიული ასტრონომიკის თავისი სკოლა აკადემიკოსმა ვ. ა. ამბარცუმიანმა. უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულები არიან აკადემიკოსები ნ. ნ. სემენოვი, ლ. დ. ლანდაუ და ა. ნ. პროხოროვი, რომლებსაც ნობელის პრემია მიენიჭათ. სულ ახლახან სოციალისტური შრომის გმირის წოდება მიენიჭა კვანტურ მექანიკასა და სინთეზისა და რადიოტალღების გავრცელების თეორიაში თვალსაჩინო შრომების ავტორს აკადემიკოს ვ. ა. ფოკს. უნივერსიტეტის ახლანდელი რექტორი სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი კ. ი. კონდრატიევი ატმოსფეროს ზედაფენების კვლევისათვის მსოფლიო მეტეოროლოგიური ორგანიზაციის საერთაშორისო პრემიის ლაურეატი გახდა.

ფართოა იმ მეცნიერებათა დარგების დიაპაზონი, რომლებისთვისაც სპეციალისტებს ამზადებს ლენინგრადის უნივერსიტეტი. მაგრამ მისი ინტერესების „ორბიტაში" ხვდება ახალი მეცნიერული მიმართულებანი, რომლებიც თანამედროვე ცოდნის მამოძრავებელ ძალას წარმოადგენს. კერძოდ, მოქმედების ვრცელი ასპარეზი გადაეშალა ლენინგრადის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ყველაზე ახალგაზრდა ფაკულტეტს— ფსიქოლოგიის ფაკულტეტისა და კომპლექსური სოციალური კვლევის სამეცნიერო ინსტიტუტის წინაშე. მათი ყურადღების ცენტრშია ადამიანი. კოლექტივი, საზოგადოება. საგნებს, რომლებსაც აღმოსავლეთის ფაკულტეტზე ასწავლიან, შეემატა აზიისა და აფრიკის კონტინენტების ენათა დიდი ჯგუფი.

ასორმოცდაათი წელია არსებობს უნივერსიტეტი. მაგრამ მისი ყველაზე სწრაფი განვითარების პერიოდი მოდის საბჭოთა ხელისუფლების წლებზე. უნივერსიტეტი თავისი რვა სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტით არა მარტო უდიდესი სასწავლებელი, არამედ უზარმაზარი სამეცნიერო-ექსპერიმენტული ბაზა გახდა, რომელიც მჭიდროდ არის დაკავშირებული ჩვეულის სახალხო მეურნეობასთან.

უნივერსიტეტის მეცნიერთა მრავალ ნაშრომს მიენიჭა სახელმწიფო და ლენინური პრემიები. სახელმოხვეჭილი უმაღლესი სასწავლებელი თანამშრომლობს მსოფლიოს თერთმეტ უნივერსიტეტთან.

ა. ვინოგრადოვი,
ვ. განშინი,
(საკადესის კორ.).

ქ. ლენინგრადი.

ნაირ-ნაირი

„მეცნიერება და ტექნიკა" 20 წლისაა

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ყოველთვიურ მეცნიერულ-პოპულარულ ჟურნალ „მეცნიერება და ტექნიკას" ოცი წელი შეუსრულდა.

„მეცნიერება და ტექნიკის" სიიუბილეო ნომერი (№ 1, 1969 წელი) იხსნება ჟურნალის 20 წლისთავისადმი მიძღვნილი განყოფილებით. აქ გამოქვეყნებულია: ზ. წილოსანის სტატია — ჩვენი ჟურნალი; აქვე დაბეჭდილია რ. დვალის, მ. მირიანაშვილის, ე. ხარაძის, რ. აგლაძის, ა. გულისაშვილის, ვ. ასათიანისა და დ. ხმიადაშვილის მისალმებანი.

ჟურნალში აგრეთვე დაბეჭდილია: გ. ხანთაძე — ძრავები მართვადი წვის პროცესით; ვ. ბელაშვილი — ტემპერატურის რეგულირება თერმულ წყალზე მომუშავე კვალსათბურებში; ა. ლეკიაშვილი — საქართველო — „ვენახის ჭეშმარიტი სამშობლო"; ე. კოსტრუბი, ფ. რომანოვი — ადამიანის ფიზიკურ შესაძლებლობათა გაძლიერება; გ. დანელია, ნ. ჯალაღანია — ბიოლოგიური სისტემების კვლევის ქემილუმინესცენციური მეთოდი; მ. ლეფავა — მაღალტექნიკური და დიდი სიზუსტის ექსპონატები; კ. გოგიშვილი — ამინდისა და ჰავის გაუმჯობესების პრობლემები; გ. ბეროზაშვილი, გ. ტურძილაძე — ახალი პიეზოელექტრული გადამწოდი; საბჭოთა ტექნიკა; რას ვფიქრობთ ევრისტიკაზე...; ნ. სიმონოვი — ნახევარგამტარების ორი სახე; მსოფლიოს მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები; ა. ბენდუქიძე — შებრუნებული თეორემა — და სხვა მასალები.

ბომგეი—ბათუმი

რამდენიმე დღის წინათ ბათუმის ნავმისადგომთან ღუზა ჩაუშვა ინდოეთის ერთ-ერთი მსხვილი კომპანიის „პინდისტიმ ნავიგეიშენის" შრომლტვირთიანმა გემმა „ჯალაეთმა". გემი ინდოეთიდან პირველად არის ბათუმის ნავსადგურში. შორეული ბომბეიდან საბჭოთა კავშირში გემმა ჩამოიტანა კაკალი, ფეხსაცმელი, ბალეული, საბჭოთა კავშირის დახმარებით ინდოეთში ამენებული საწარმოების მიერ გამოშვებული ლითონის დიდი პარტია.

სურათებზე: ზემოთ — ინდოელი მეზღვაურები მიესალმებიან ბათუმელებს. ქვემოთ — ინდოეთის შრომლტვირთიანი გემი „ჯალაეთი" ბათუმის ნავსადგურში.

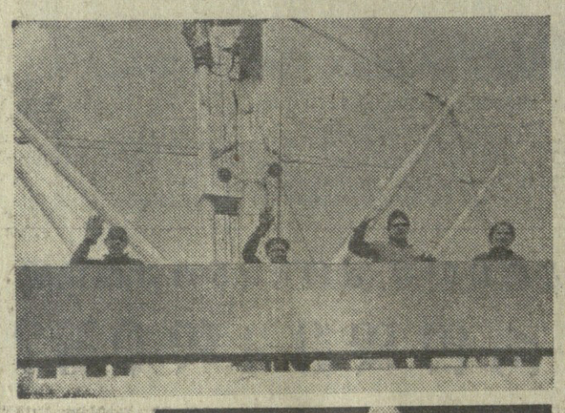

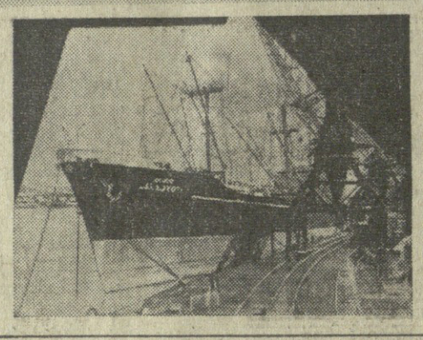

ფოტო ნ. ანასტასიევისა (საკადესის ფოტოქრონიკა).

დიდგვიშვილოვანი გამოკვლევა

რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს აკადემიკოს მ. წინამძღვრიშვილის სახელობის კლინიკური და ექსპერიმენტული კარდიოლოგიის ინსტიტუტში წარმოებს გამოკვლევები გულის უკმარობის მიზეზების გამოხატვლინებლად.

ინსტიტუტის ბიოფიზიკურ ლაბორატორიაში მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორის ნ. კარსანოვის ხელმძღვანელობით პირველად საქართველოში იყენებენ გულის კუნთების შეწყვეტილი ცილების დრმა ბიოფიზიკურ გამოკვლევებს. გამოკვლევებმა ცხადყო, რომ გულის უკმარობას საფუძვლად უდევს მიოკარდიუმ შეწყვეტილი ცილების სტრუქტურისა და ფუნქციების შეცვლა.

მოლეკულურ დონეზე ბიოფიზიკური გამოკვლევებისათვის შექმნილია ექსპერიმენტული დანადგარები, რომლებიც საშუალებას იძლევა შეისწავლონ მიოკარდული გლიკოგენინეზებული ბოჭკოების შეკუმშვა, მექანიკურ და თბურ ენერგიაზე ქიმიური ენერგიის ტრანსფორმაციის პროცესები და სხვ.

ეს გამოკვლევები ხელს შეუწყობენ გულის უკმარობის ძირითადი მიზეზის დადგენას, დასახავენ მისი მიზანსწრაფული მკურნალობისა და თავიდან აცილების გზებს. (საქდესი).

ახალი ხიდი, უნივერმაღი

△ **შუახევის** რაიონის საგზაო განყოფილებამ შუახევ-უჩამბის სამანქანო გზაზე საექსპლოატაციოდ გადასცა ახალი კაპიტალური ხიდი, რომლის მშენებლობა 9.000 მანეთი დაჯდა.

ხიდი შემჭიდროებულ ვადებში აგო. ყველა სამშენო მაღალხარისხოვნად არის შესრულებული.

ნ. დავითაძე.

△ **საჩხერეში** ლენინის ქუჩა დამშვენდა ახალმა რაიონივერმაღმა, რომელიც საექსპლოატაციოდ გადასცა რაიკომერატივმა.

უნივერმაღს აქვს ოთხი სექცია — ქსოვილების, ფეხსაცმლის, გალანტერეა-პარფიუმერიის და ტრიკოტაჟ-მზა ტანსაცმლისა.

მარტო პირველი დღის ნავაჭრმა თანხამ 4.720 მანეთი შეადგინა.

ბ. ანასაშვილი.

ნუმიზმატის კუთხე

მსოფლიოს ყოველგვარი ფული

გადამდგარი ინჟინერ-პოლკოვნიკის ვ. ს. კამენსკის ალბომებში თავმოყრილია ყველა დროისა და მსოფლიოს ყველა კონტინენტის ათი ათასამდე ფულის ნიშანი.

განსაკუთრებით მდიდარია რუსული და საბჭოური ფულის ნიშნების კოლექციი. ალბომებში ნახავთ სამოქალაქო ომის დროინდელ ბონებს, რომლებსაც ცალკეულ მხარეებში, ოლქებში, ქალაქებსა და მაზრებში უშვებდნენ.

უნიკალურია ვ. ნ. „ვინსუნის რესპუბლიკის" უიშვიათესი ფულის ფოტოპორი. მისი ისტორია ბევრმა არც კი იცის. სამოქალაქო ომის პერიოდში ხერსონის გუბერნიის ერთ-ერთი დაბის გლეხებმა თავი „ვინსუნის რესპუბლიკად" გამოაცხადეს, აირჩიეს სახალხო კომისართა საბჭო. მაშინ ადგილობრივმა მხატვარმა ამ „რესპუბლიკის" ფულის ესკიზი შექმნა. მაგრამ ვერ მოიძებნა ვერც ქაღალდი, ვერც შესაძლებლობა ამ ფულის მოსაჭრელად. და თვით „რესპუბლიკამაც" დიდხანს ვეღარ იარსება. თვითგვარდიელებმა გაანადგურეს ეს დაბა, და ყველა მისი მამაკაცი წითელი არმიის რიგებს შეურთდა.

ვ. ს. კამენსკის იშვიათ კოლექციას სულ ახალი და ახალი ექსპონატები ემატება. კოლექციის სრულ კომპლექტს აკლია ცოტა ხნის წინათ შექმნილი აფრიკის სამი ახალგაზრდა სახელმწიფოს ფულის ნიშნები. მაგრამ კოლექციონერს მალე მიღების იმედი აქვს. მაშინ მის ალბომებში წარმოდგენილი იქნება მსოფლიოს უკლებლივ ყველა ქვეყნის ფული.

პ. სიმონაჩიკი.
დაუგვიანელი.

ზაფთარი დედაქალაქში

ქვირაღლეს მთაწმინდაზე.

ფოტო ა. კავკასიძისა.

დიდი კალათბურთის დღეები

ფლეანდელი საკავშირო ჩემპიონატი კალათბურთში ვაჟთა გუნდებისათვის შეუპოვარი ბრძოლით ხასიათდება. მთავარი მეტოქეობა კვლავ ლენინგრადის „სპარტაკისა" და სსრ კავშირის ჩემპიონის თბილისის „დინამოს" გუნდებს შორის მიმდინარეობს.

ქვირას გაიმართა მორიგი მატჩები. თბილისის დინამოელები კაუნასიდან რიგას ეწვივნენ და აქ პაექრობა ჰქონდათ ადგილობრივ ვეფ-თან. მასპინძლები ძალთა მთელი მობილიზებით იბრძოდნენ, მაგრამ დამარცხებას მაინც ვერ გადაურჩნენ. დინამოელებმა გაიმარჯვეს 6 ქულის სხვაობით 83:77.

მრავალი მაყურებელი ჰყავდა თბილისის „ბურევესტნიკისა" და ლიდერთა ჯგუფის წარმომადგენლის კიევის „სტროიტელის" მატჩს. სამწუხაროდ, ამ თამაშს თავი ვერ გაართვეს მსაჯებმა, პირველ რიგში ა. შახმაგელოვმა.

პირველ ტაიმში უპირატესობას სტუმრები ინარჩუნებდნენ და წარმატებაც მათ ხედათ (32:23). მეორე ნახევარში თბილისელები გააქტიურდნენ და თანდათანობით ქულათა სხვაობაც შემცირეს. როდესაც ძირითადი დრო ამოიწურა, ტაბლოზე ვხედავდით ციფრებს — 61:61. დინიშნა დამატებითი დრო. ჰქონდა ქულის სხვაობით (73:71) გაიმარჯვეს კიეველებმა.

კიევის არმიის სპორტული კლუბის გუნდსაც გასვლითი მატჩი ჰქონდა. ამჯერად იგი თამაშობდა ტარტუში „ალეფინოსთან". შესვენების ბოლოს 72:70 სასარგებლოდ ადგა თელთა ლალათბურთელთა სასარგებლოდ.

მოსკოვის „დინამოს" მეტოქე იყო ჩემპიონატის აუტსაიდერი ალმა-ატის „ლოკომოტივი". აღმაატელებმა მოიგეს დამარცხება განიცადეს 67:76.

გუშინ თბილისის სპორტის სასახლეში კვლავ შეხვდნენ ერთმანეთს კიევის „სტროიტელისა" და თბილისის „ბურევესტნიკის" გუნდები. ისევე როგორც გუშინწინ კიეველებმა პირველი ტაიმი მოიგეს 9 ქულის სხვაობით. მეორე ნახევარში თბილისელებმა თვალსაჩინოდ შეამცირეს ქულათა სხვაობა, მაგრამ დამარცხებას მაინც ვერ გადაურჩნენ. „სტროიტელმა" გაიმარჯვა 60:56.

გუშინ თბილისის „დინამო" დამარცხდა რიგის სკა-სთან შეხვედრაში 68:71.

ორი ლიდერი

ბათუმში სტუდენტ მოჭადრაკეთა საკავშირო ჩემპიონატს ფინიში აქვს. უკვე ბათამაშდა 12 ტური.

მეთორმეტე ტური ყველაზე შედეგიანი აღმოჩნდა. გიორგაძე აღმავლობით იბრძოდა ალბურტის წინააღმდეგ და კიდევ ერთი ქულა ჩაიწერა სატურნირო ცხრილში. წარმატებას მიაღწია აგრეთვე ანიკაევმა, ამჯერად მან დაამარცხა რაზუვაევი. გულკო-უბილავას პარტიაში გაიმარჯვა პირველმა. რადაშკოვიჩმა მოუგო დვორეცკის, გრიგორიანმა — ბურეევიჩს, კაპენგუტმა — ბუტნორისს, ტიმოშჩენკომ — კუპრეიჩიკს. ჯინჯიხაშვილ-ზლოტნიკის პარტიაში მეტოქენი ყაიმზე შეთანხმდნენ.

თორმეტი ტურის შემდეგ გიორგაძესა და ანიკაევს რვა-რვა ქულა აქვთ, კუპრეიჩიკს — 7,5 ქულა და 1 გადადებული პარტია, ჯინჯიხაშვილს 6,5 ქულა და 1 გადადებული პარტია.

უძლიერესები გამოვლინდნენ

ლენინგრადში დამთავრდა ჩოგბურთელთა ზამთრის ტრადიციული ტურნირი.

ფინალური შეხვედრები ალინინა მოროზოვას ტრიუმფით, რომელმაც სამი პირველი ადგილი დაიკავა.

ერთეულთა ფინალში მოროზოვას პაექრობა ჰქონდა ბაკშევასთან და მოიგო შეხვედრა 6:2, 4:6, 6:3. წყვილთა შეჯიბრებაში მოროზოვა გამოდიოდა იანსონესთან ერთად, შერეულ წყვილში პალმანთან ერთად და ორივეში გაიმარჯვა.

შეუპოვარი ბრძოლით გამოირჩეოდა ვაჟთა ერთეულების ფინალური ასპარეზობა ივანოვსა და კოროტკოვს შორის. გაიმარჯვა ივანოვმა. ვაჟთა წყვილებში წარმატება ეგოროვსა და კოროტკოვს ხვდათ.

ფეხბურთის მოედნებზე

□ **სსრ კავშირის** ჩემპიონი კიევის „დინამოს" ფეხბურთელთა კოლექტივი განაგრძობს შეკრებას გაგრაში. მორიგი საკონტროლო მატჩი კიეველებს ჰქონდათ კვირას დონის როსტოვის არმიის სასპორტო კლუბის გუნდთან. შეხვედრის შედეგია 1:1.

□ **მოსკოვის „დინამო"** განაგრძობს ტურნირს საზღვარგარეთ. ამჯერად დინამოელები კარაკასში შეხვდნენ ბრაზილიის საკლუბო გუნდ „ვასკო და გამას" და გაიმარჯვეს ანგარიშით 2:0. ორივე ბურთი ევროუეიხმა გაიტანა.

□ **მატჩი** ალეპოში ამ ქვეყნის ნაკრებსა და ბრაზილიის „სანტოსს" შორის დამთავრდა ფრედ — 1:1.

ა. ჯეჯელავას რეკორდები

თბილისის ლენინის სახელობის სასპორტო დარბაზში გაიმართა ოთხი ქალაქის — კიევის, თბილისის, მოსკოვისა და ლენინგრადის გუნდების მატჩი ძალოსნობაში. მონაწილეთა შორის იყვნენ ცნობილი შტანგისტები — ლენინგრადელი ს. ლობატინი, კიეველი ვ. შიშოვი, მოსკოველი ნ. მირონენკო და სხვები.

წონითი კატეგორიების მიხედვით პირველი ადგილები დაიკავეს: უმჩატეს წონაში — კიეველმა ტ. ზოკოევმა — სამჭიდში 287,5 კილოგრამი, მჩატე წონაში — გ. სტოლპოვსკემ (ლენინგრადი) — 305 კილოგრამი, ქვემსუბუქ წონაში — ა. ლუკოვენკომ (ლენინგრადი) — 327,5 კილოგრამი, მსუბუქ წონაში — ს. პოპოვმა (კიევი) — 370 კილოგრამი, ქვესაშუალო წონაში — შ. კაცობაშვილმა (თბილისი) — 390 კილოგრამი, საშუალო წონაში — ა. კეპოვმა (მოსკოვი) — 445 კილოგრამი, ქვემძიმე წონაში — ვ. აზაროვმა (კიევი) — 472,5 კილოგრამი.

დიდი წარმატება ხვდა მძიმე წონის თბილისელ ძალოსან ა. ჯეჯელავას. მან სამჭიდში აჩვენა შედეგი 502,5 კილოგრამი, რაც

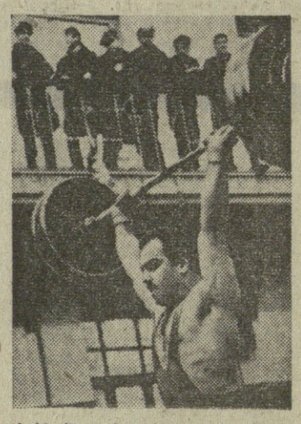

რესპუბლიკის ახალი რეკორდია. მანვე აკვრაში სსრ კავშირის ახალი რეკორდი დაამყარა — 196 კილოგრამი. ზემძიმე წონაში უძლიერესი იყო ვ. სტაროსტენკო (მოსკოვი) — 490 კილოგრამი.

გუნდურ ჩათვლაში პირველი ადგილი კიეველებმა დაიკავეს. მეორე ადგილზე გამოვიდნენ თბილისელები, მესამეზე — მოსკოველები.

ქარგი დასაწყისი

შვეიცარიაში დაიწყო მსოფლიოს მეექვსე ჩემპიონატი ბურთიან ჰოკეიში. პირველი მატჩი შედგა ვენერსბორგში ფინეთისა და შვეიცის ნაკრებთა შორის. შვედებმა აქტივში პირველი ორი ქულა ჩაიწერეს, გაიმარჯვეს ანგარიშით 5:1.

საბჭოთა ჰოკეისტებმა სტარტი კვირას აიღეს. ისინი ლინჩბანგში შეხვდნენ ფინეთის გუნდს და მთაც ორი ქულა ჩაიწერეს სატურნირო ცხრილში, დაამარცხეს მეტოქე 10:1.

მორიგი მატჩი საბჭოთა ჰოკეისტებს ექნებათ დღეს შვეიცის ნაკრებთან.

ბაკურიანის თეთრ ბილიკებზე

გუშინ ბაკურიანში ამოიწურა სსრ კავშირის თასისათვის ბრძოლა სათხილამურო რბოლაში.

უკანასკნელი დღის პროგრამა ითვალისწინებდა რბოლას ქალთათვის 10 და ვაჟთათვის 50 კილომეტრზე. ბევრი მეტოქე ყოფილა „ტროიდის" წარმომადგენელს გ. კულაკოვას 5 კილომეტრის გადარბენაში, მაგრამ მან ამჯერადაც არავის დაუთმო პირველობა და აჩვენა ყველაზე უკეთესი დრო — 39 წუთი და 23 წამი.

ვაჟთა შორის 50 კილომეტრზე რბოლაში ძირითადი ბრძოლა ბ. გაზატულინსა („ტროიდი") და ნ. ტერეშკოვს („სპარტაკი") შორის მიმდინარეობდა, მაგრამ 40 კილომეტრის შემდეგ ინიციატივა ხელთ იგდო ნ. ტერეშკოვმა და პირველობაც მასლ ხვდა. დრო — 2 საათი, 59 წუთი და 53 წამი.

გუნდურ ასპარეზობაში წარმატება „ტროიდის" მოთხილამურეებს ხვდათ.

კოლორადო-სპრინგსში შეხვედრამდე

ბარმიუ-პარტენკირხენში ამოიწურა ევროპის ჩემპიონატი ფიგურულ ციგურაობაში. სპორტსმენები ემზადებოდნენ ერთმანეთს კოლორადო-სპრინგსში შეხვედრამდე. მალე ამერიკის შეერთებული შტატების ამ ქალაქში მოეწყობა მსოფლიოს პირველობის გათამაშება.

მედლების უკანასკნელი კომპლექტი შაბათს ქალებმა გათამაშეს. სავალდებულო პროგრამის შემდეგ წინ იყო ავსტრიელი ბ. შუბა. მომდევნო ორი ადგილი ევროპის გასული წლის ჩემპიონს ჰ. მაშკოვასა (ჩეხოსლოვაკია) და გ. ზეიფერტს (გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა) ეკავათ.

ნებისმიერი პროგრამით ბრწყინვალედ გამოვიდა გ. ზეიფერტი. მსაჯთა უმრავლესობამ მას 5,9 ქულა, ხოლო სამმა უმაღლესი შეფასება — 6 ქულა მისცა. ჰ. მაშკოვა ვერცხლის მედლით დაკმაყოფილდა. ბ. შუბამ ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა.

კარგად შერჩეული პროგრამა ჰქონდა ჩვენი ქვეყნის წარმომადგენელს ე. შჩეგლოვას. მან მეექვსე ადგილი დაიკავა.

ქვირას გაიმართა უძლიერესთა საჩვენებელი გამოსვლები.

მეორე ადგილით დაკმაყოფილდნენ

დამთავრდა ევროპის ჩემპიონთა თასის გათამაშება წყალბურთში. გადამწყვეტ ეტაპზე პრიზისათვის ერთმანეთს ეცილებოდნენ იუგოსლავიის „ვლადოსტისა" და მოსკოვის „დინამოს" გუნდები. მათი პირველი მატჩი ბელგრადში დამთავრდა 7:3 მასპინძელთა სასარგებლოდ. ამიტომ დინამოელთა წინაშე მეტად რთული ამოცანა იდგა — მათ მოსკოვში მეორე მატჩი სულ მცირე ხუთი ბურთის სხვაობით უნდა მოეგოთ.

ეს თამაში შედგა ქვირას. ბრძოლა მძაფრი გამოდგა. მეტოქეებმა ოთხ-ოთხი ბურთი გაიტანეს და შეხვედრა ფრედ დაამთავრეს.

ამრიგად, „ვლადოსტმა" მოიპოვა ევროპის ჩემპიონთა თასი. დინამოელებმა მეორე ადგილი დაიკავეს.

რამდენიმე სტრიქონით

● **ქვირას** მოსკოვში გაიმართა ევროპის ჩემპიონთა თასის გათამაშების პირველი შერვედფინალური მატჩი ფრენბურთში ქალთა გუნდებისათვის. დედაქალაქის დინამოელთა წინააღმდეგ ეგათამაშობდა უნგრეთის „დოჟა". გაიმარჯვეს დინამოელებმა ანგარიშით 3:0. ამ გუნდების მეორე მატჩი შედგება ბუდაპეშტში 27 თებერვალს.

● **მსოფლიოს** პირველობის გათამაშება ჩქარორანულ ციგურაობაში გაიმართება ჰოლანდიაში 15 და 16 თებერვალს. სსრ კავშირის ნაკრებში შევიდნენ ვ. ლავრუშკინი, ა. ჩეკულაევი, ი. მალიხინი, ა. კერჩენკო და ა. ლეპეოშკინი.

● მოსკოვში გაიმართა ჩვენი ქვეყნის პირველობის გათამაშება წყალში ხტომაში. ერთმეტრიანი ტრამპლინიდან ხტომაში ვაჟთა შორის გაიმარჯვა ვ. სტრასოვმა, ქალთა შორის — ე. ანოხინამ.

ქვინდი

ტაშკენტში თოვს

ტაშკენტი, 10 თებერვალი. (საკადესის კორ.). უკვე ექვსი კვირაა ყინავს. ყინვა ზმირად აღემატება ოც გრადუსს ცელსიუსით ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთ ყველაზე ცხელ ქალაქ ტაშკენტში. ქალაქის ქუჩები და ეზოები თოვლით არის დაფარული. სამხრეთის ამ ქალაქისათვის უჩვეულო თეთრ საფარველში გახვეულა ხეები.

ჩვეულებრივად უზბეკეთის დედაქალაქში უთოვლო ზამთარი იცის. თოვლი აქ ერთ დღე-ღამეში დნება. ახლა კი ქალაქის ტერიტორიაზე, დაახლოებითი გამოანგარიშებით, დაგროვდა 16 მილიონ კუბურ მეტრზე მეტი კრისტალური წყალი. მოსალოდნელია, რომ თებერვალშიც ნალექების რაოდენობა ჩვეულებრივ ნორმას ორჯერ გადააჭარბებს. გარდა ამისა, შეიქმნა ორმეტრიანი თოვლით დაფარული მეზობელი მთებიდან ადიდებული მდინარეების მოვარდნის საფრთხე. ეი რატომ არის, რომ საქალაქო საბჭოთა ტაშკენტის მთელი ისტორიის მანძილზე პირველად მიიღო გადაწყვეტილება: გაზიდონ თოვლი. მდინარეებსა და არხებზე აგებენ ჯებირებს, ამზადებენ მიწოსათხრელ მანქანებს, თუ წყალი მოვარდა. გაძლიერებით მიმდინარეობს აგრეთვე საირიგაციო ქსელის გაწმენდა. მთელი ამ საშუშაოების ხელმძღვანელობისათვის ტაშკენტში შეიქმნა სპეციალური საქალაქო შტაბი.

რედაქტორი
დ. მეჯლიშვილი.

რადიო

12 თებერვალი

პირველი პროგრამით

06.05 — უკანასკნელი ცნობები, 06.35 — ქართული ხალხური სიმღერები, 07.30 — დილის კონცერტი, 08.30 — პოპულარული სიმფონიური მუსიკა, 09.30 — რესპუბლიკური გაზეთების ფურცლებზე, 11.05 — ბ. კვირნაძისა და ი. გეჯაძის მუსიკა კინოფილმებიდან, 11.45 — ბნიპერი. ნაწყვეტები ოპერიდან — „ტაიგის გული", 12.10 — „მაძიებლები". რადიოჟურნალი (მოსკოვი), 12.30 — ახალგაზრდობისათვის. ციკლიდან „ჩვენი რადიოლექტორიუმი". საუბარი „ლენინი პიროვნების ყოველმხრივი განვითარების შესახებ", 12.45 — რ. ლაღიძე. კამერული ნაწარმოებები, 13.00 — უკანასკნელი ცნობები (მოსკოვი), 13.40 — მსუბუქი მუსიკა, 14.00 — „ახალი ნაცნობობა" (მოსკოვი), 17.15 — საბჭოთა კომპოზიტორების სიმღერები, 17.30 — მოსწავლეთათვის. კონცერტი „თქვენი თხოვნით, მეგობრებო!", 18.10 — ზ. ფალიაშვილი. ნაწყვეტები ოპერიდან „ლაკვრა", 18.45 — ანსამბლ „ბალალაიკის" კონცერტი, 19.00 — ციკლიდან „მოწინავე გამოცდილების სკოლა". საუბარი „მტკიცე საკვები ბაზა და მეცხოველეობის განვითარების პერსპექტივები", 19.15 — ა. დარგომიჟსკი. სიმღერები და რომანსები, 19.45 — ქართული ხალხური სიმღერები, 20.30 — რადიოჟურნალი „თბილისი-ბაქო-ერევანი". ტრანსლაცია ბაქოდან, 21.00 — „ძილისპირული", 21.10 — ა. ხაჩატურიანი. კონცერტი ვიოლინისა და ორკესტრისათვის, 22.00 — ი. ტუვიმი. „ჯონ ნობოდის ბარიერა". რადიოდადგმა, 22.50 — მსუბუქი საორკესტრო პიესები, 23.30 — ქართული საოპერეტო მუსიკა, 23.55 — უკანასკნელი ცნობები.

ტელევიზია

11 თებერვალი

11.05 — სკოლამდელთათვის — „ივანჯიშეთ ჩვენთან ერთად", 11.15 — კინონარკვევი, 11.25 — შვიდი დღე (გამეორება), 13.05 — საქართველოს ტელევიზიის ფერადი პროგრამა — რუსთაველის სახელობის პრემიაზე წარდგენილი ნაწარმოებები — სრულმეტრაჟიანი სატელევიზიო ფილმი „პალესტინის სიძველეთა საიდუმლოება", 2. სატელევიზიო ფილმი „ნახატი მაინც გადარჩეს", 18.00 — გადაცემათა პროგრამა, 18.05 — ახალი ამბები, 18.10 — კინონარკვევი, 18.30 — განცხადებები და რეკლამა, 18.40 — „ცეროდნა ეკრანი", 18.50 — კონცერტი თბილისის მე-9 მუსიკალური სკოლის მოსწავლეთა მონაწილეობით, 19.20 — გადაცემა „სამეურნეო ანგარიშის ძირითადი პრინციპები", 19.45 — რუსთაველის სახელობის პრემიის კანდიდატები, 20.45 — სატელევიზიო დადგმა — „შეპიდება" — პრემიერა (საქართველოს ტელევიზიის ნაწარმოები), 22.15 — „მოხმბე" საინფორმაციო პროგრამა, 22.45 — პროგრამა მეორე დღისათვის, 22.50 — „კინოს სამყაროში" (გადმოცემა მოსკოვიდან).

კინო

11 თებერვალი

რუსთაველის სახელობის, ოქტომბერი — ძმები კარამაზოვ